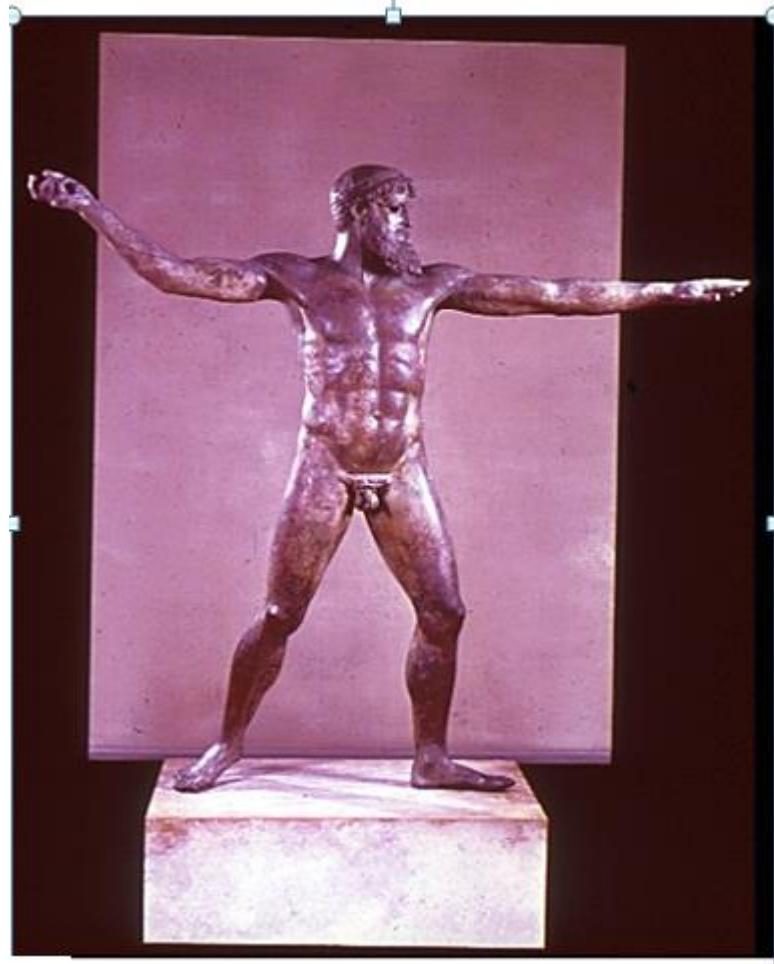

**Μορφοποίηση
των μεταλλικών
υλικών**

Διεργασίες Μορφοποίησης

- **Χύτευση(Casting)**
- **Κοπή (Cutting)**
- **Σχηματοποίηση(μηχανική)
(Forming)**
- **Σύνδεση(Συγκολλήσεις-
Μηχανική) (Joining)**

Χύτευση των μετάλλων

Μπρούτζινο άγαλμα του Δια από το Αρτεμίσιο 460 πχ

Βιβλιογραφία

- MIT casting – Διαλέξεις
- Διάλεξεις Kalpakjian
- Διάλεξη Prof. Timothy Gutowski
- Εισαγωγή στην Επιστήμη και τεχνολογία
Υλικών W. Gallister Εκδόσεις ΤΖΙΟΛΑ
- Ashby E.M and Jones R.D “Engineering
materials” Pergamon Press

Χύτευση ως μέθοδος από 5000-3000 BC...

Οι αρχαίοι έλληνες
κατασκεύαζαν χάλκινα αγάλματα με
χύτευση 450BC

Iron works in early Europe,
e.g. cast iron cannons from
England circa 1543

Χύτευση : Γενικά στοιχεία

- Πρώτη χύτευση:** 5000-3000 π.Χ.
- Εποχή χαλκού
- Εποχή Σιδήρου,
- Εποχή ελαφρών μετάλλων;
- **Χύτευση μια μέθοδος απλή και σχετικά εύκολα υλοποιήσιμη**
- Εφαρμόζεται σε πολλά μέταλλα
- Γρήγορη παραγωγή
- Ευρύ φάσμα των μορφών και των μεγεθών
- Συγκρότημα με πολλά μέρη που λειτουργούν ως μία ενιαία μονάδα

Χύτευση (Casting)

- ✓ Το προϊόν είναι έτοιμο για τελική κατεργασία μόλις βγει από το καλούπι και τις περισσότερες φορές δεν είναι απαραίτητο.
- ✓ Υψηλής πολυπλοκότητας προϊόντα (εξαρτήματα) με λίγα βήματα (συνήθως)
- ✓ Τα απόβλητα μηχανικής κατεργασίας είναι πολύ περιορισμένα

Γενικά Μειονεκτήματα της χύτευσης:

- ✓ Ακριβά και χρονοβόρα σχέδια / καλούπια / μήτρες
- ✓ προβλήματα στερεοποίησης: συρρίκνωση, πορώδες, χαμηλή αντοχή, ευθραυστότητα (ψαθυρότητα)
- ✓ Μερικές μέθοδοι απαιτούν πολλά βήματα (π.χ. χύτευση με επένδυση)

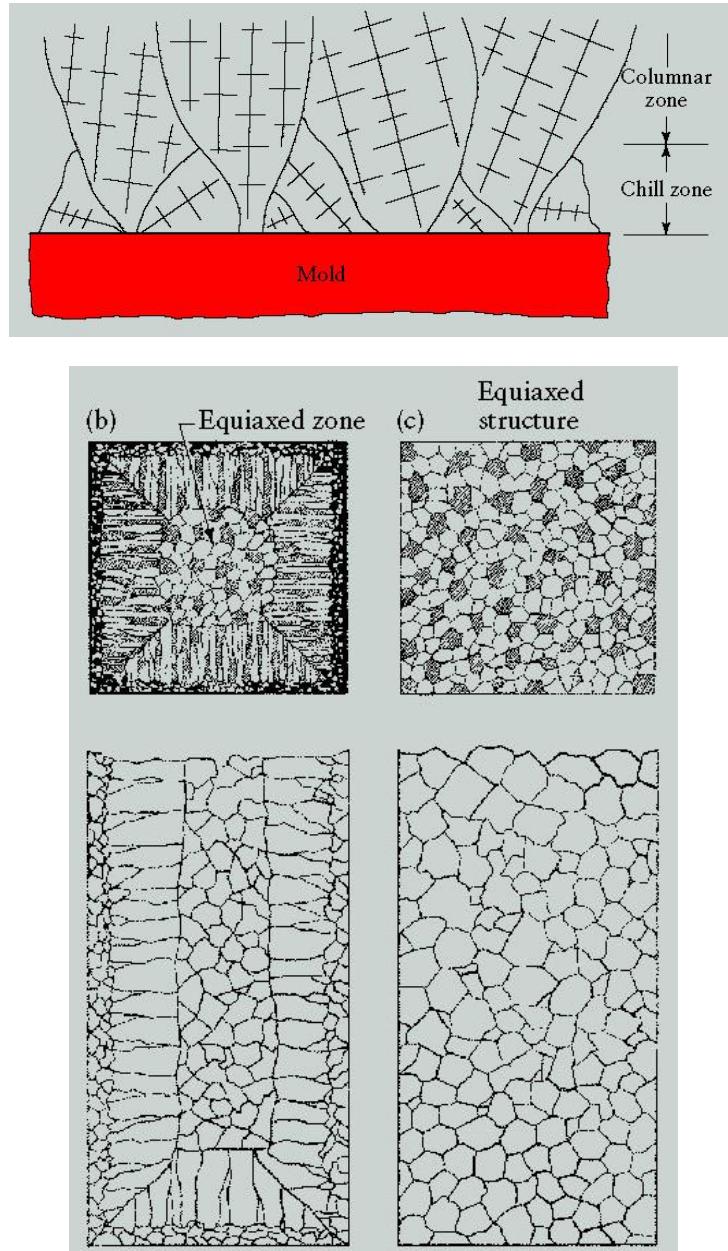
Καλούπια χύτευσης:

Σταθερά (μόνιμα)

Καταστρεφόμενα

Στερεοποίηση χυτεύματος

- Οι κρυσταλλικοί κόκκοι κοντά στο τοίχωμα είναι πολύ μικροί (ζώνη ταχείας ψύξης) και στη συνέχεια έχουν μορφή επιμήκη με τον κύριο άξονα τους κάθετα προς το τοίχωμα του καλουπιού.
- Όρια των κόκκων τείνουν να είναι αδύναμα □ και τα χυτεύματα είναι εύθραυστα (εκτός αν η φόρτιση τους είναι παράλληλη προς τη επιμήκη διεύθυνση του υλικού, όπως συμβαίνει στα πτερύγια στροβίλου)
- Για μεγαλύτερη αντοχή συνιστάται δομή με κρυσταλλικούς κόκκους κατά το δυνατόν συμμετρικής δομής και ιδίου μεγέθους και αυτό μπορεί να επιτευχτεί με χύτευση με εμβολιασμό.

Χύτευση: Σχεδιασμός ανυψωτή στάθμης τήγματος (Riser)

Κανόνας Chvorinov

Χρόνος στερεοποίησης = $B * (V / A)^n$

B = καλουπιού

n = 1,5 έως 2,0

V = όγκος της χύτευσης

A= Διατομή επιφάνειας χύτευσης

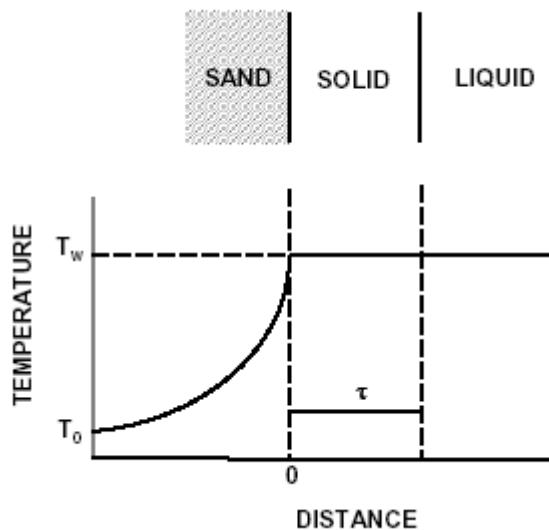
Ανυψωτής και η κοιλότητα του καλουπιού:

Το λειωμένο μέταλλο στον ανυψωτή στάθμης πρέπει να στειροποιείται με τη στερεοποίηση στην κοιλότητα του καλουπιού

Χρόνος T-riser = 1.25 * T-casting

Σύγκριση:

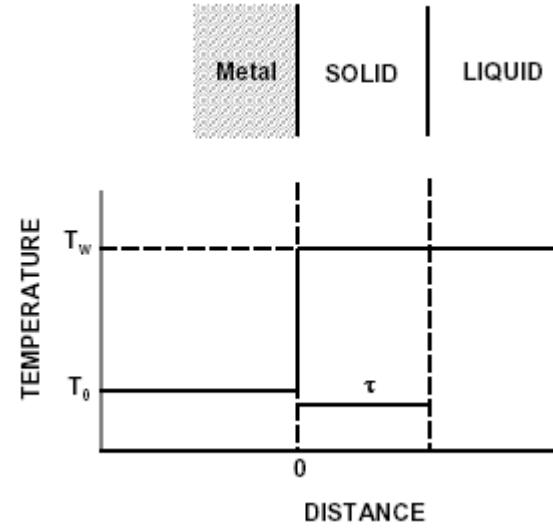
Χύτευση σε καλούπια άμμου – Μεταλλικά καλούπια

**Καλούπια
άμμου**

Sand casting

$$t_s \sim (V/A)^2$$

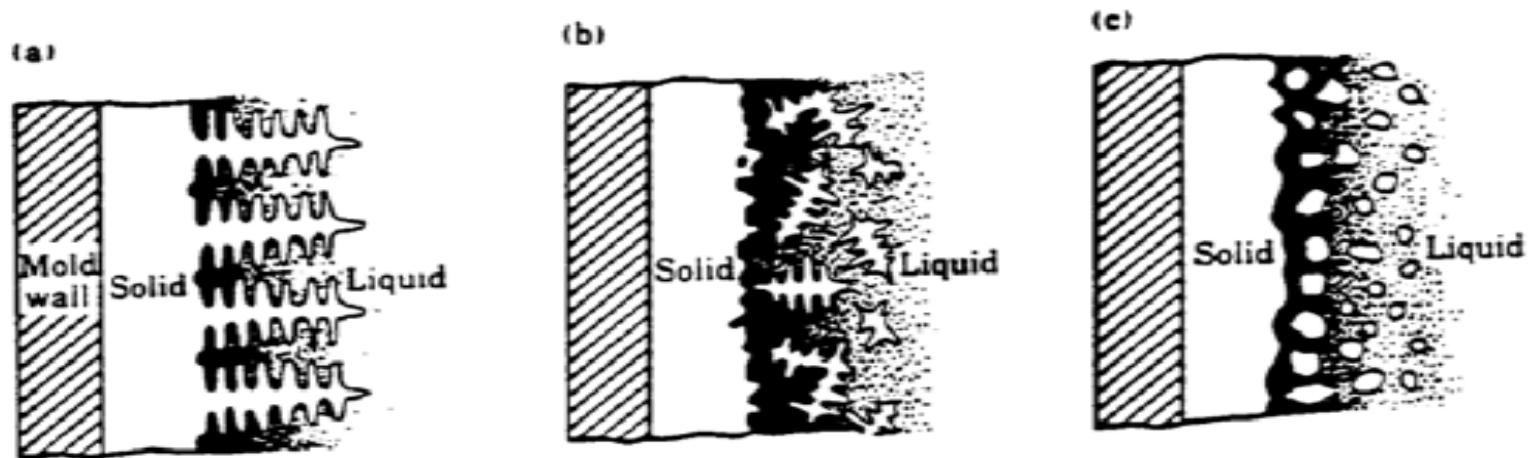

**Μεταλλικά
καλούπια**

Die casting

$$t_s \sim (V/A)^1$$

Σχηματισμός μικροκρυσταλλικής δομής

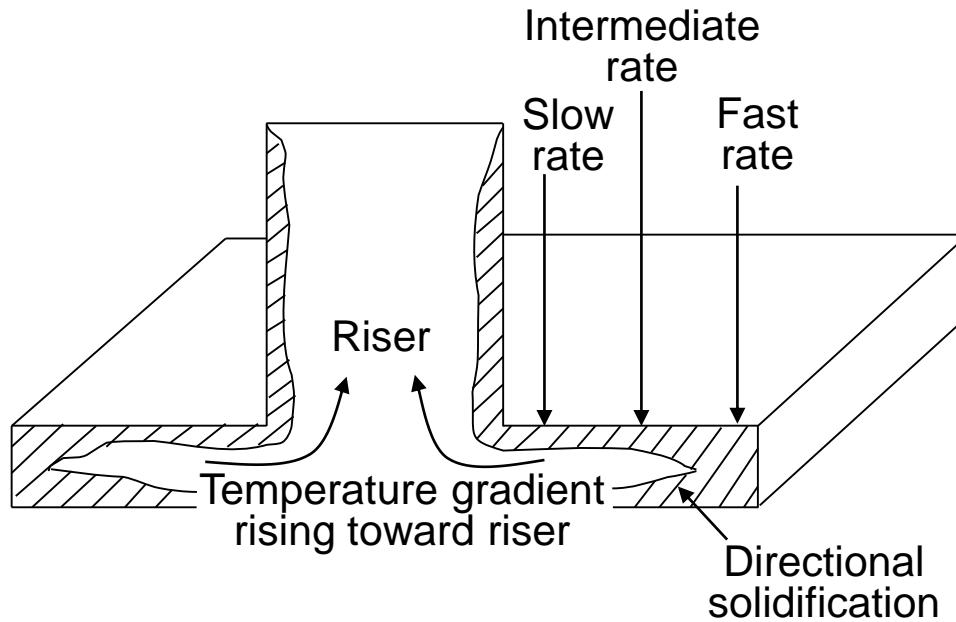

Schematic illustration of three basic types of cast structures

- (a) Columnar dendritic (b) equiaxed dendritic (c) equiaxed nondendritic

Εξέλιξη στερεοποίησης στον ανυψωτή στάθμης (Riser) του τήγματος

Progressive solidification :

Προσμείξεις κατά τη χύτευση

➤ Σκουριές :

- Οξείδια μετάλλων είναι προσμείξεις οι οποίες καθιστούν το προϊόν χύτευσης ψαθυρό
- Οι σκουριές επιπλέουν στο λειωμένο μέταλλο και πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε να μην τροφοδοτούνται στο καλούπι

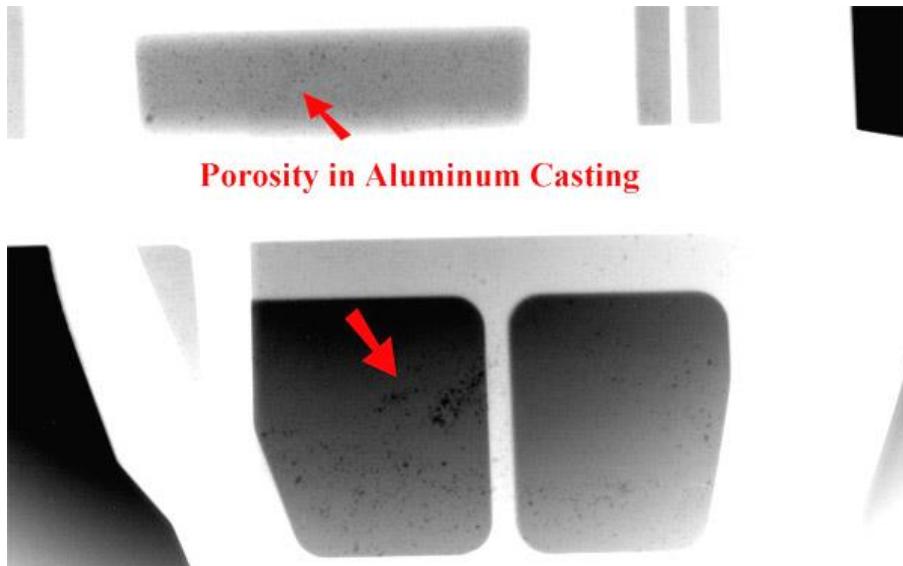
➤ Πορώδες και εγκλείσματα αερίων (παγιδευμένα αέρια).

Ελαχιστοποιούνται ως εξής:

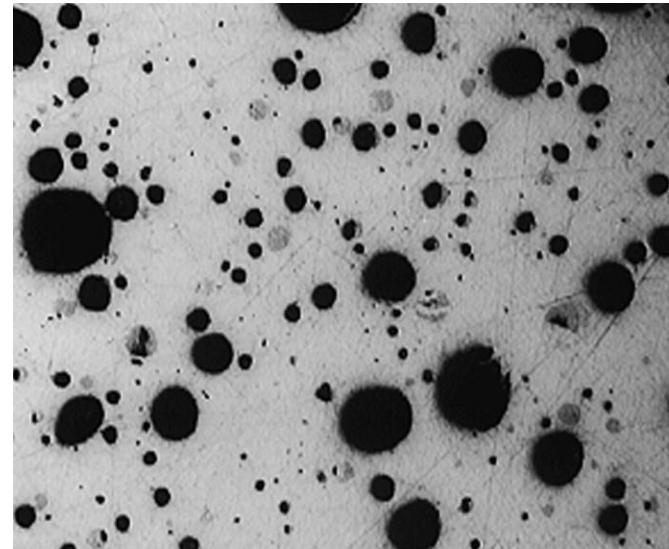
- Κατάλληλος σχεδιασμός του καλουπτιού και της εισόδου τροφοδοσίας για να ελαχιστοποιηθεί ο στροβιλισμός τηγμένου μετάλλου καθώς εισέρχεται στο καλούπι.
- Να μην υπερθερμαίνεται το λειωμένο μέταλλο (διαλύει περισσότερο αέριο)
- Λιώσιμο υπό κενό
- Λιώσιμο σε αδρανή ατμόσφαιρα
- Χρησιμοποίηση κατάλληλων αντιδραστηρίων που συλλέγουν τις φυσαλίδες αερίων
- Ομαλή τροφοδοσία του τηγμένου μετάλλου στο καλούπι για μην δημιουργείται στροβιλισμός.
- Χύτευση υπό πίεση

Πορώδες στα προϊόντα χύτευσης

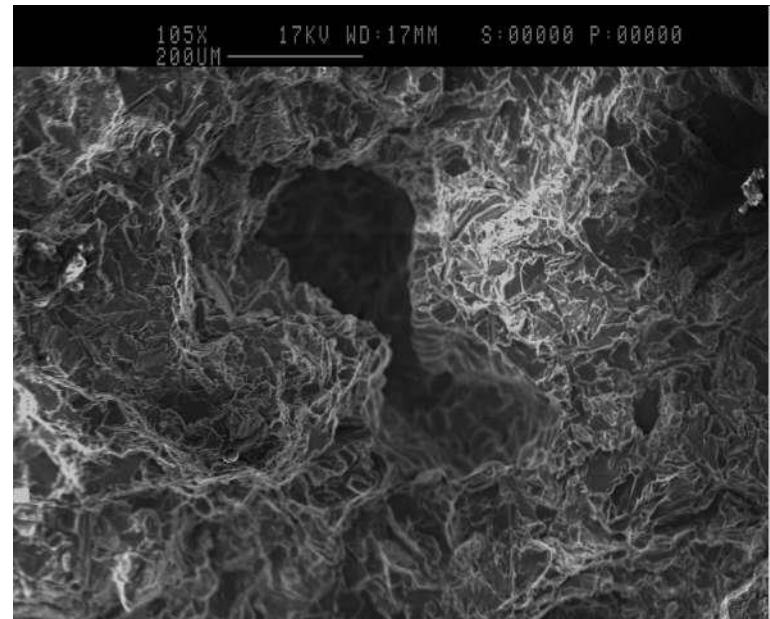
- Η τυρβώδης ροή κατά τη τροφοδοσία του τηγμένου μέταλλου εγκλωβίζει φυσαλίδες
- Υπάρχουν λύσεις αλλά εξακολουθεί να υπάρχει πρόβλημα

www.vidisco.com

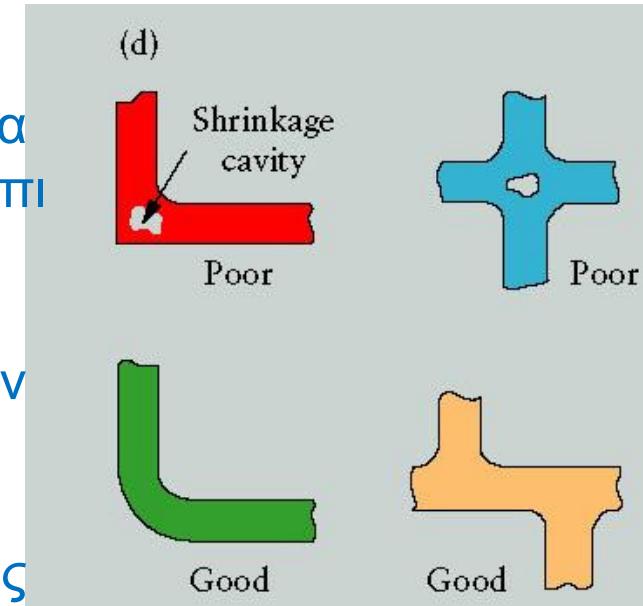
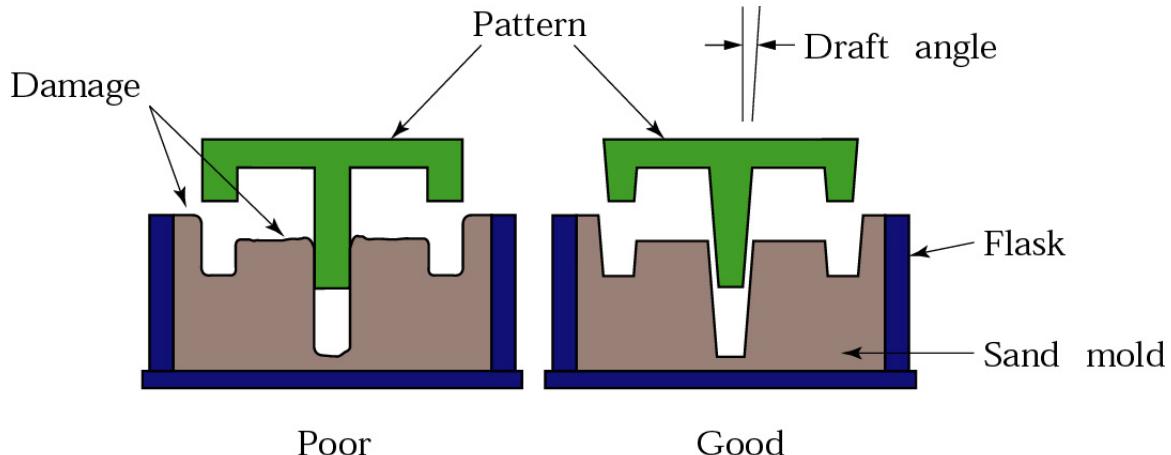
NADCA

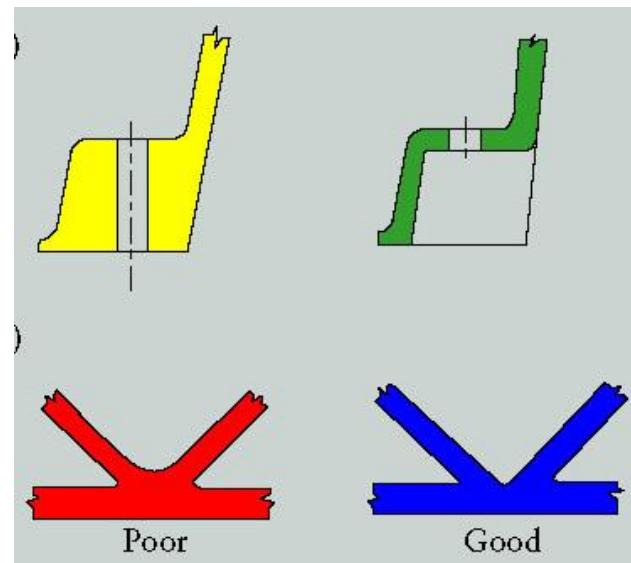
www.eng.ysu.edu

Σχεδιαστικές Πρακτικές

- Πρέπει να αποφεύγονται οι απότομες γωνίες για να είναι ομαλή η αφαίρεση του πρότυπου από το καλούπι (χύτευση άμμου), ή η αφαίρεση του χυτευματος από το καλούπι (π.χ. χύτευση σε μόνιμα καλούπια)
- Κατά την στερεοποίηση, παχύτερα τμήματα τείνουν να σχηματίζουν κοιλότητες στο εσωτερικό, εκτός αν τροφοδοτείται στο σημείο εκείνο με κατάλληλη δίοδο
- Ομοιόμορφο πάχος ή κατάλληλος σχεδιασμός προς αποφυγή προβλημάτων
- Κατάλληλη προσοχή στη μορφολογία των πλευρών του καλουπιού που συμπιέζεται στο τήγμα

Kalpakjian

Χύτευση : Κατευθυνόμενη στερεοποίηση

- Πορώδες και κοιλότητες σχηματίζονται όταν το λειωμένο μέταλλο δεν μπορεί να φθάσει απομακρυσμένες περιοχές
- Με εφαρμογή τοπικής ψύξης επιτυγχάνεται έναρξη στερεοποίησης τοπικά και στη συνέχεια οι κρύσταλλοι αναπτύσσονται κάθετα στην περιοχή αυτή (κατευθυνόμενη στερεοποίηση)μακριά από το σημείο ψύξη μην αφήνοντας κενά..
- Τροφοδοσία ακριβώς απέναντι από την περιοχή μεγάλου βάθους ώστε η περιοχή να γεμίζει από τήγμα και να μην επιτρέπει να δημιουργηθούν κενά.

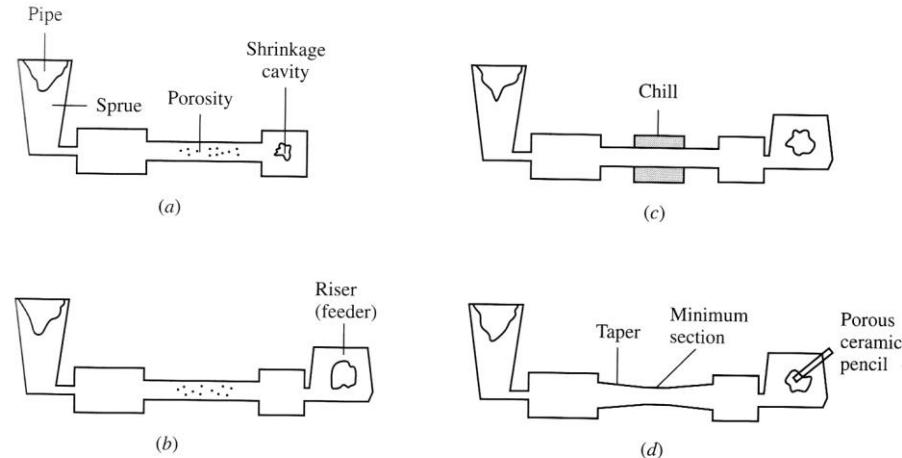
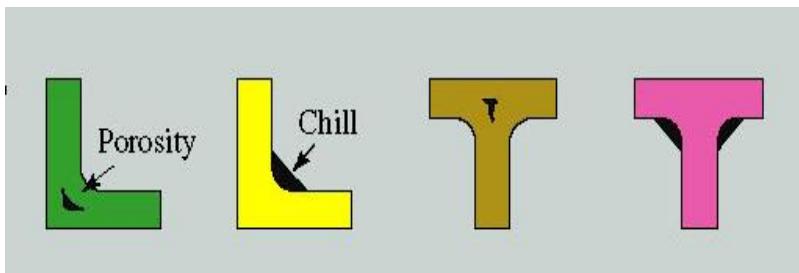
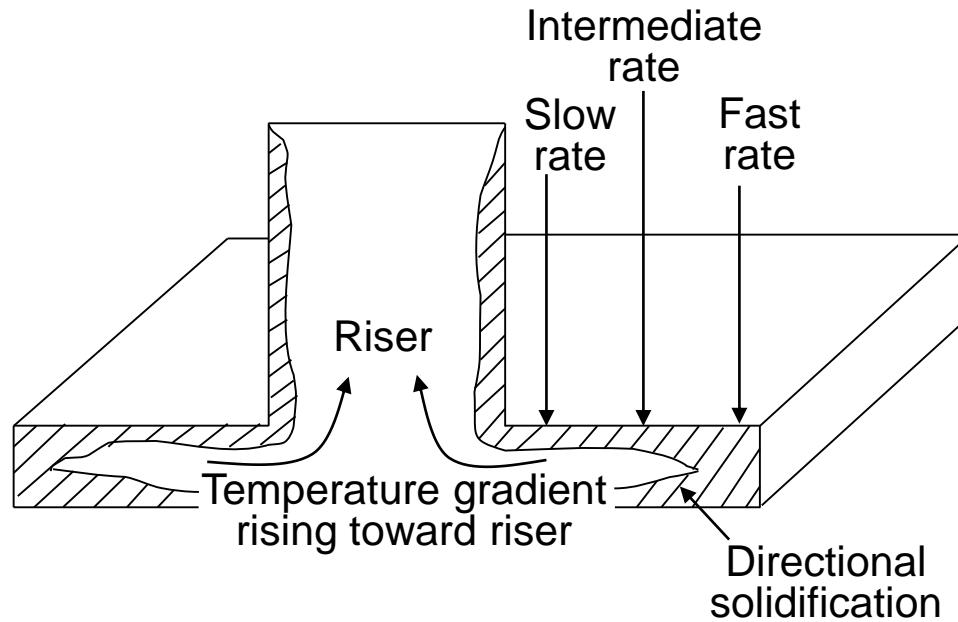

Figure 7-14 A casting may show shrinkage cavities and microporosity (a). Feeder heads or risers, removed after solidification, provide hot metal (b). Microporosity may be eliminated with directional solidification by incorporating a metal chill into the mold (c) or tapering the thinnest section (d).

Εξέλιξη στερεοποίησης στον ανυψωτή στάθμης (Riser) του τήγματος

Progressive solidification :

Διεργασία χύτευσης ,Φυσικοί παράμετροι και περιορισμοί

- **Αλλαγή φάσεων**
  - Πυκνότητα
  - Διαλυτότητα
  - Ταχύτητα διάχυσης
- **Υψηλά σημεία τήξεως**
  - Χημική δραστικότητα
  - Υψηλή θερμοχωρητικότητα
  - Διαχείριση τήγματος

Βασικές παράμετροι σχεδιασμού προϊόντος χύτευσης

- Ανοχές συρρίκνωσης
- Ανοχές μηχανικής κατεργασίας
- Ανοχές παραμορφώσεων ή στρεβλώσεων
- Γεωμετρία σχεδιασμού καλουπιών

Τυπικές ανοχές συρρίκνωσης

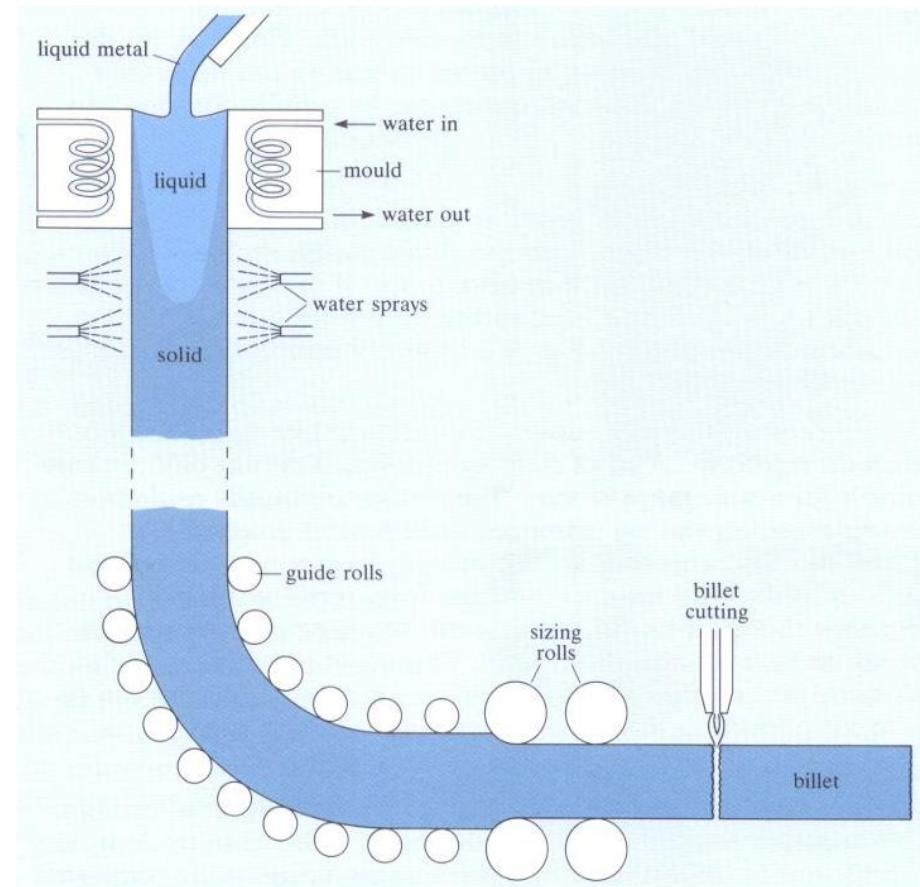
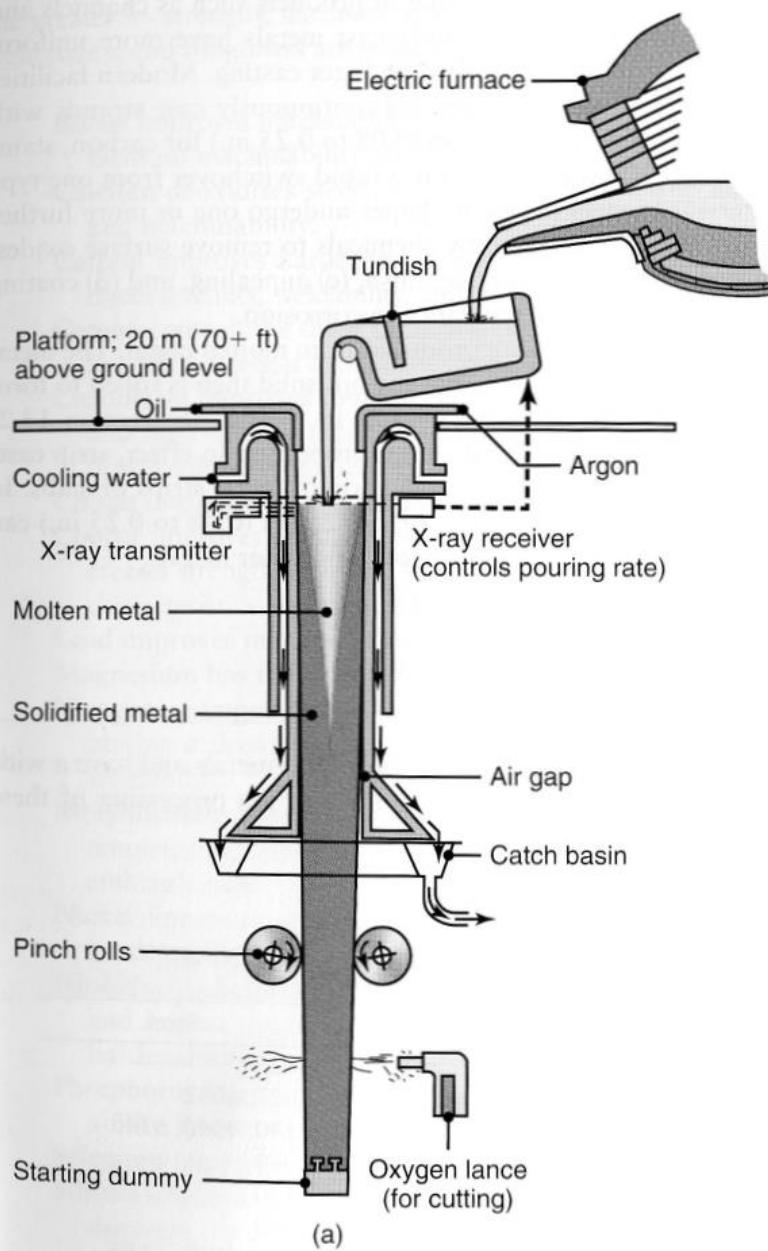
Metal or alloy	Shrinkage allowances mm / m
Aluminum alloy	13
Aluminum bronze	21
Yellow brass (thick sections)	13
Yellow brass (thin sections)	13
Gray cast iron (a)	8 - 13
White cast iron	21
Tin bronze	16
Gun metal	11 - 16
Lead	26
Magnesium	21
Magnesium alloys (25%)	16
Manganese bronze	21
Copper-nickel	21
Nickel	21
Phosphor bronze	11 - 16
Carbon steel	16 - 21
Chromium steel	21
Manganese steel	26
Tin	21
Zinc	26

ΤΥΠΙΚΕΣ ΑΝΟΧΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ

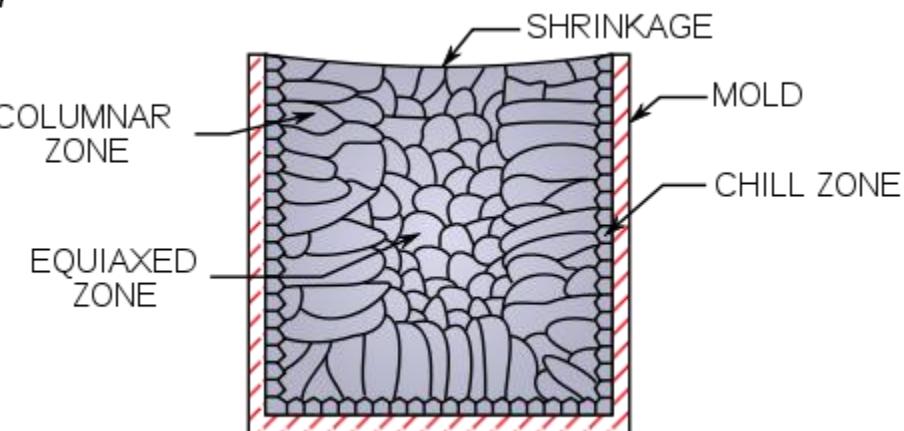
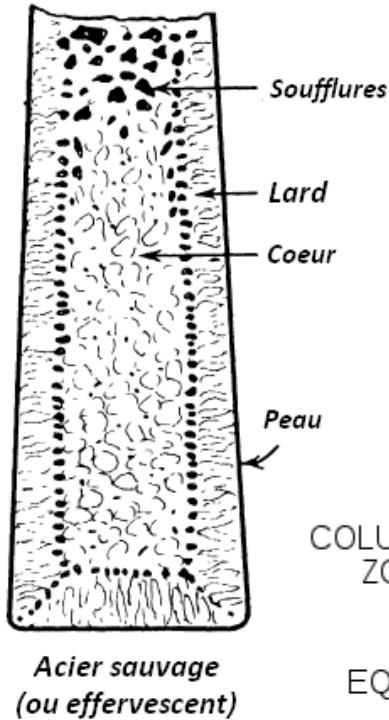
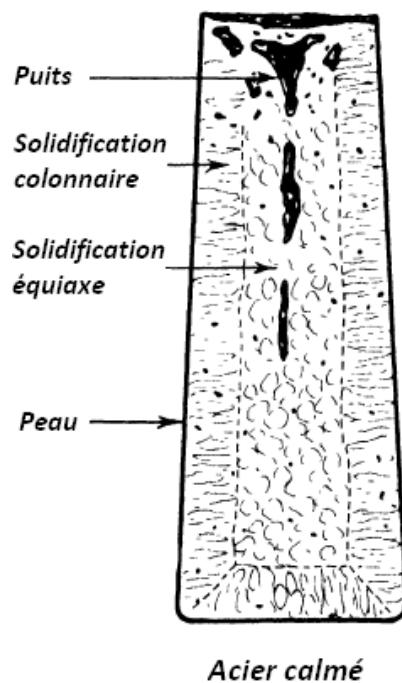
Pattern size, mm	Allowances, mm		
	Bore	Surface	Cope side
For cast irons			
Up to 152.....	3.2	2.4	4.8
152 - 305.....	3.2	3.2	6.4
305 - 510.....	4.8	4.0	6.4
510 - 915.....	6.4	4.8	6.4
915 - 1524.....	7.9	4.8	7.9
For cast steels			
Up to 152.....	3.2	3.2	6.4
152 - 305.....	6.4	4.8	6.4
305 - 510.....	6.4	6.4	7.9
510 - 915.....	7.1	6.4	9.6
915 - 1524.....	7.9	6.4	12.7
For nonferrous alloys			
Up to 76.....	1.6	1.6	1.6
76 - 152.....	2.4	1.6	2.4
152 - 305.....	2.4	1.6	3.2
305 - 510.....	3.2	2.4	3.2
510 - 915.....	3.2	3.2	4.0
915 - 1524.....	4.0	3.2	4.8

Συνεχής χύτευση

The Continuous Casting Process for STEELS

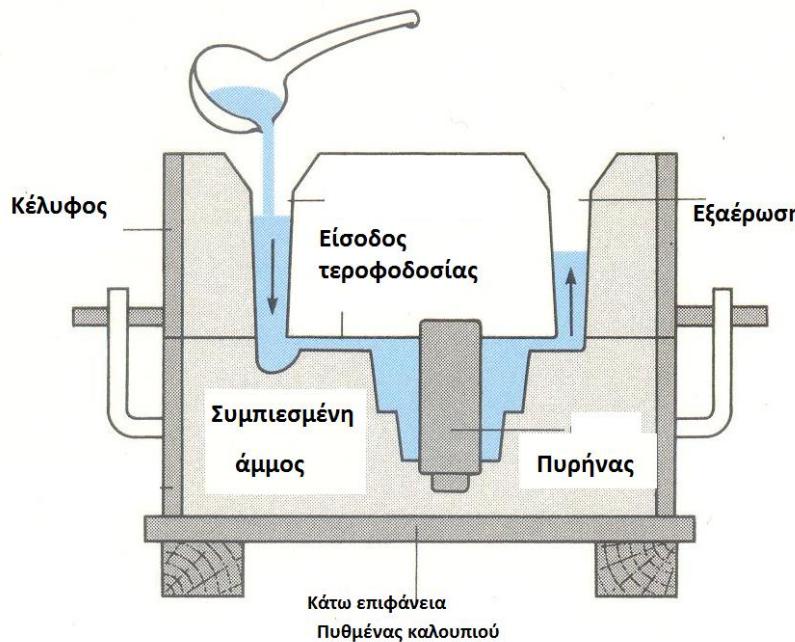

Χύτευση σε χελώνες ή μεγάλους όγκους (Ingot casting)

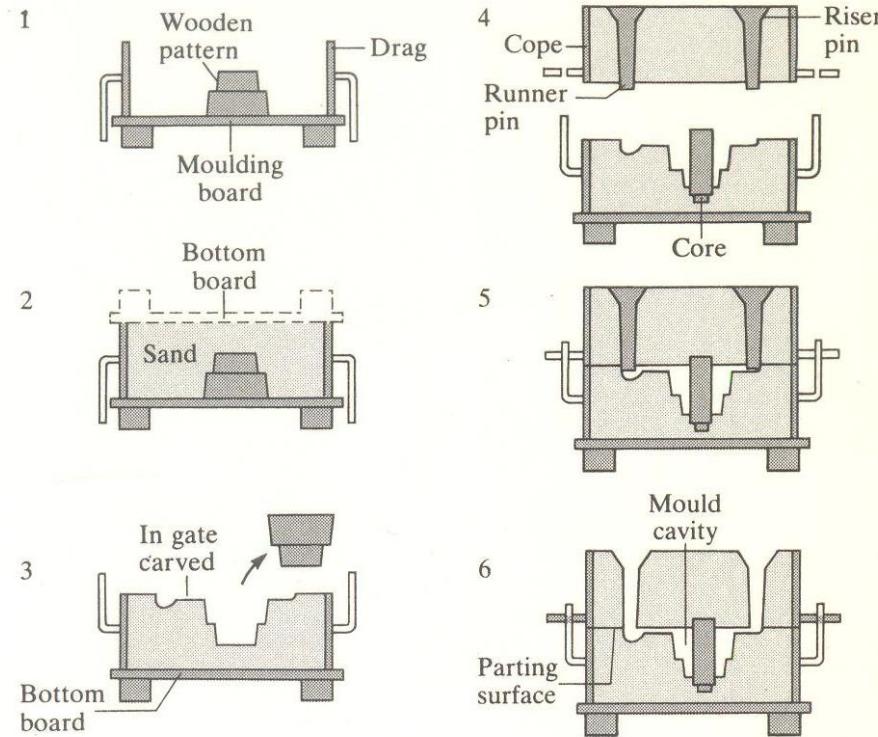

Χύτευση σε καλούπια άμμου (sand casting)

■ Μέταλλα εκτός από τα πυρίμαχα πχ Ti

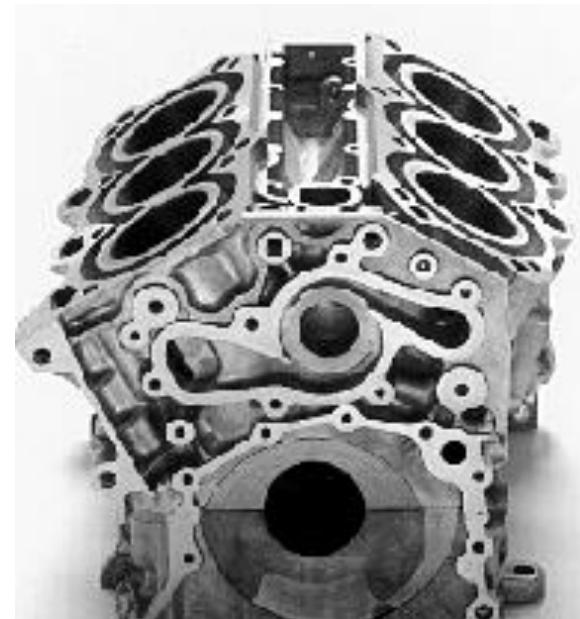
Στάδια προετοιμασίας καλουπιού

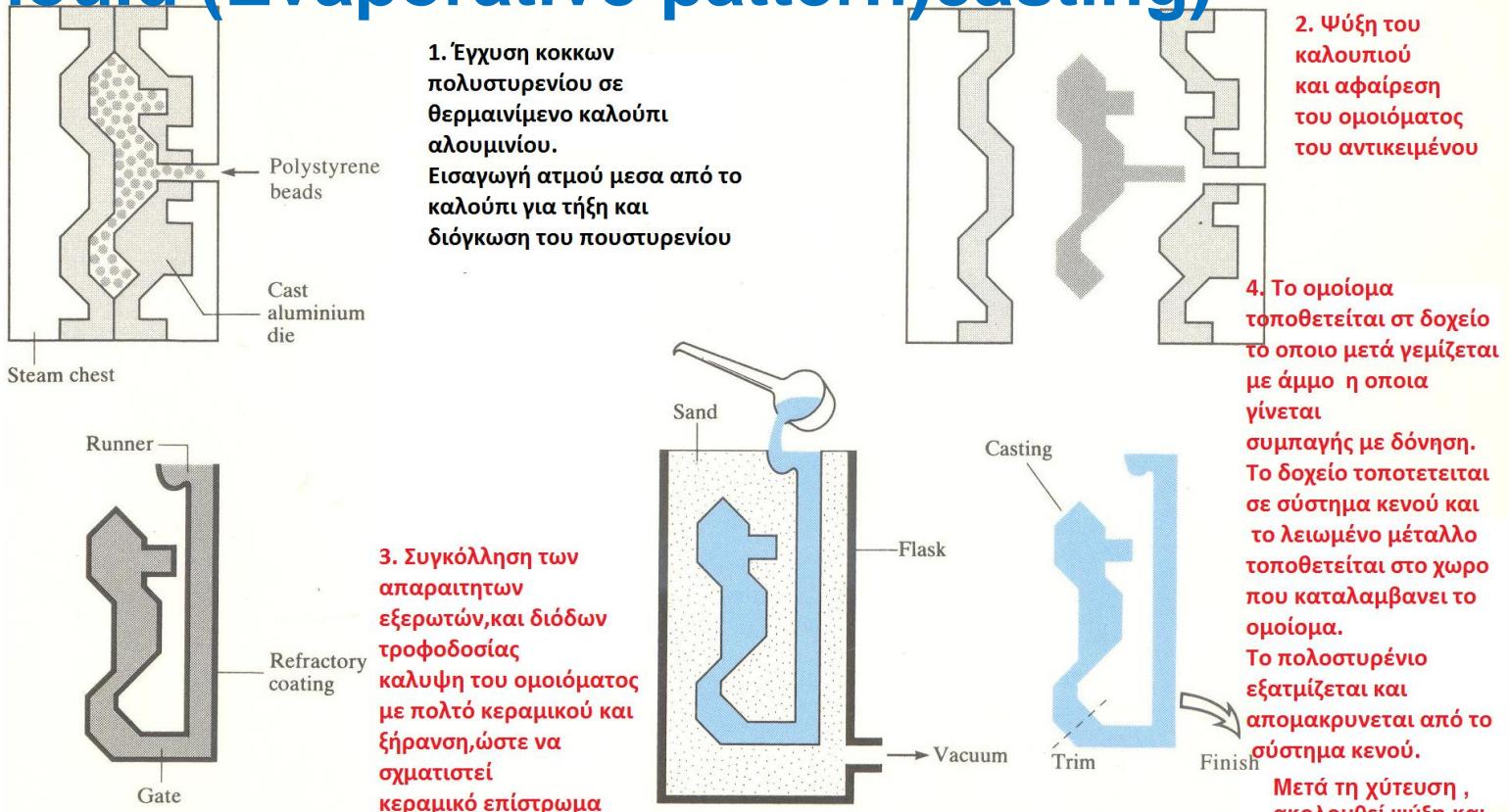
- Ποιότητα επιφάνειας περιορισμένη
- Πορώδες
- Μη μεταλλικές προσμείξεις δύσκολα να ελεγχθεί η κατανομή τους

- Κόστος λειτουργίας χαμηλό
- Το καλούπι φθηνό και εύκολα κατασκευάσιμο

Παραδείγματα χύτευσης σε καλούπια άμμου— Sand Casting

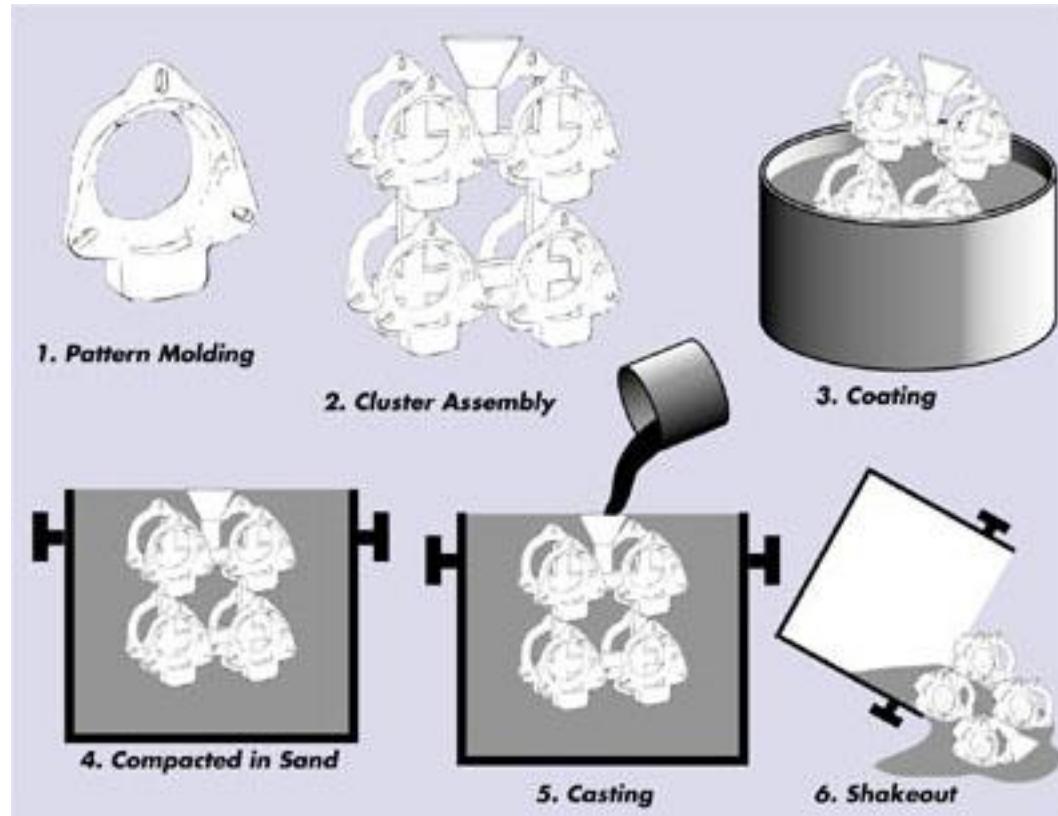

Χύτευση σε καλούπια γεμάτα με εξατμιζόμενο πληρωτικό υλικό (Full mould (Evaporative pattern)casting)

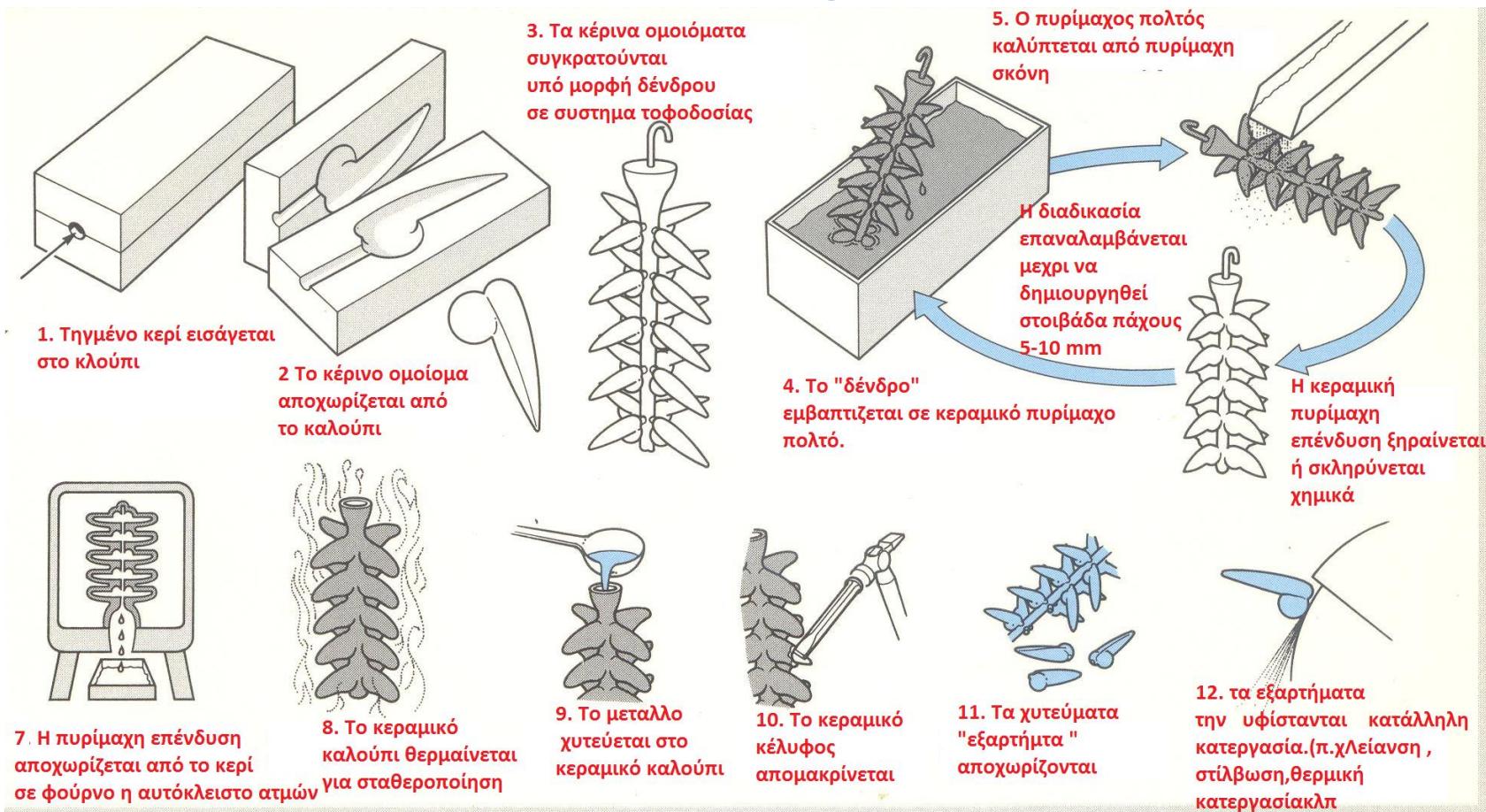
- Μέταλλα –κράματα με θερμοκρασία χύτευσης υψηλότερη της θερμοκρασίας εξάχνωσης του πληρωτικού υλικού**
- Παραγωγή πολύπλοκων σχημάτων**
- Χαμηλό κόστος**

Χύτευση σε καλούπια με εξατμιζόμενο υλικό Lost Foam Casting

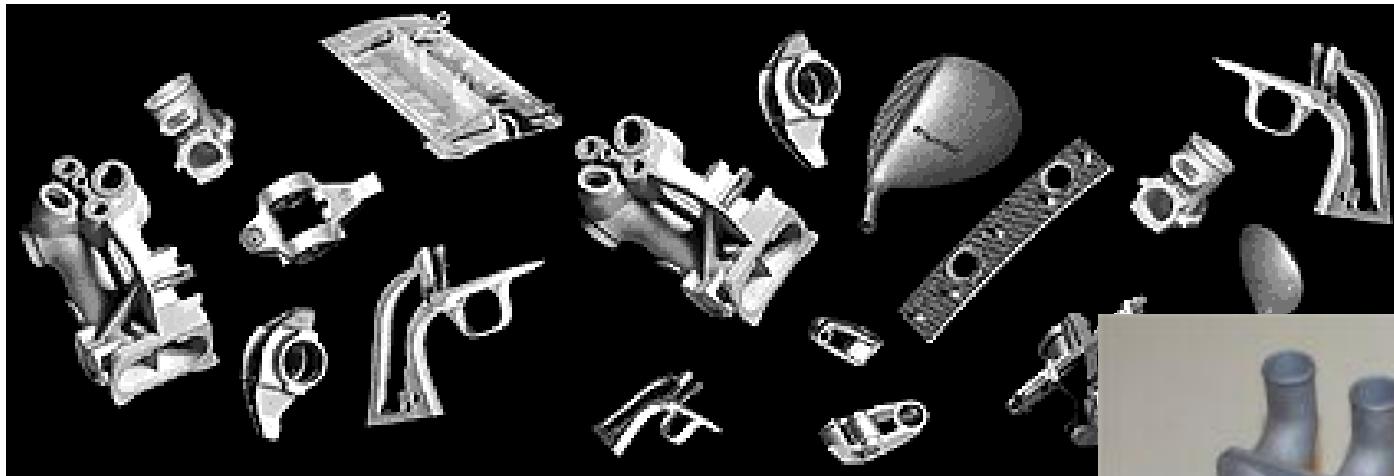
Χύτευση σε καλούπια επένδυσης

Investment casting

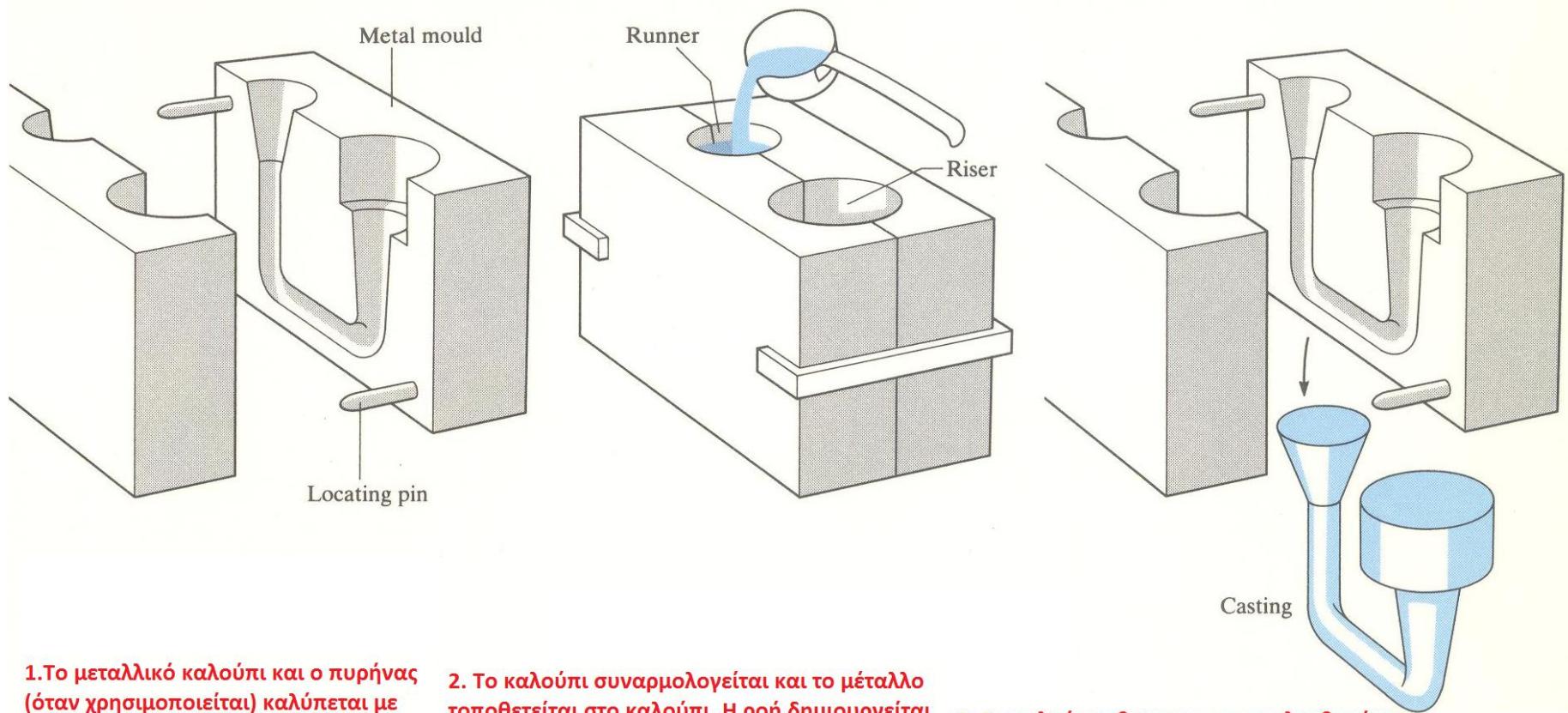

- Μέθοδος κατάλληλη για τα περισσότερα μέταλλα .Τα δραστικά μέταλλα μπορούν να χυτευτούν υπό κενό
- Ποιότητα επιφάνειας καλή
- Κόστος σχετικά υψηλό λόγω των πολλών σταδίων που απαιτεί η μέθοδος

Παράδειγμα χύτευσης επένδυσης

Χύτευση (υπό την επίδραση της βαρύτητας) σε μεταλλικά καλούπια (Gravity die casting)

1. Το μεταλλικό καλούπι και ο πυρήνας (όταν χρησιμοποιείται) καλύπτεται με υλικό επικάλυψης. Το καλούπι θερμαίνεται και το υλικό επικάλυψης (λιπαντικό) εφαρμοζεται με σπρέϊ

2. Το καλούπι συναρμολογείται και το μέταλλο τοποθετείται στο καλούπι. Η ροή δημιουργείται υπό την επίδρση της βαρύτητας

3. Το καλούπι αβοιγεται και το ελευθερώνεται το χύτευμα το οποίο υποβάλλεται στις απαιτούμενες κατεργασίες

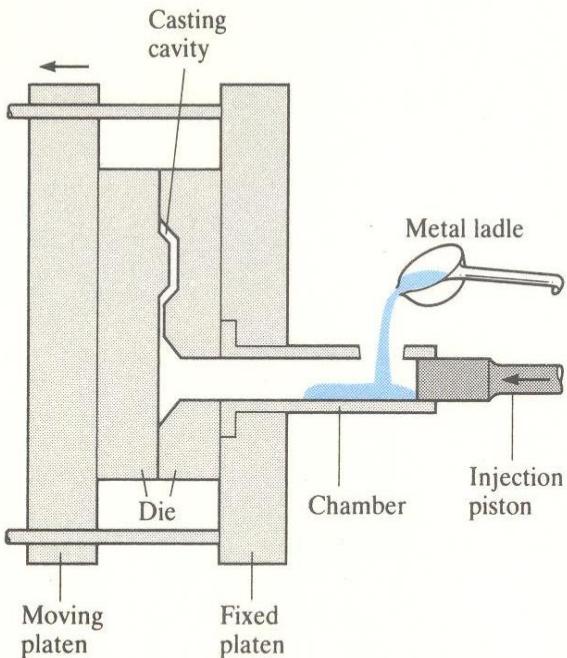
- Σιδηρούχα μέταλλα (χάλυβες και χυτοσίδηροι είναι δυνατό να χυτευτούν και ελαφρά κράματα
- Κόστος σχετικά χαμηλό
- Κατάσταση επιφάνειας καλή

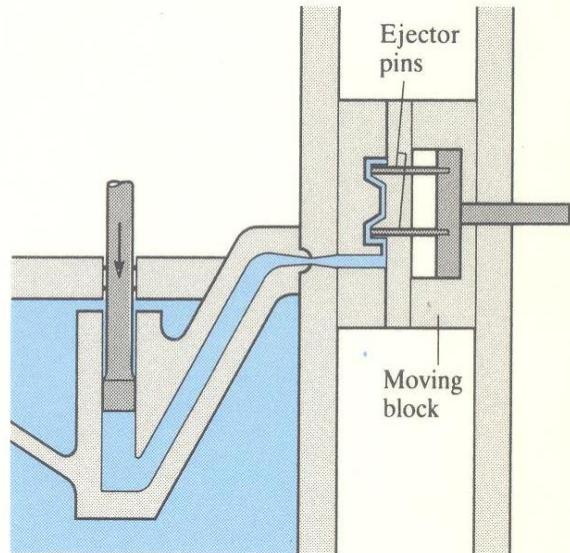
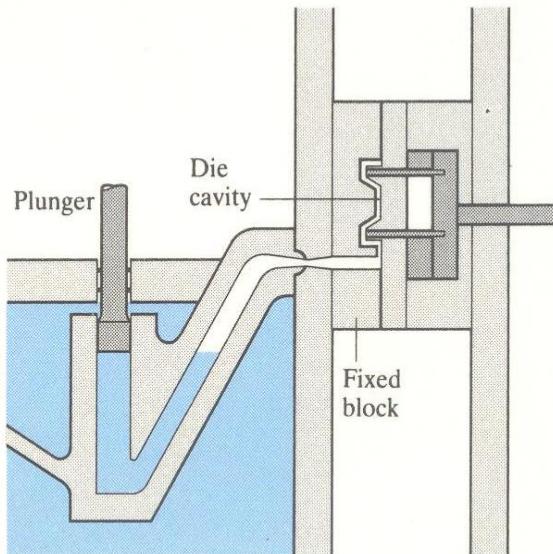
Τα καλούπια διαρκούν για 10000-100000
κομμάτια όταν χυτεύονται μαλακά μέταλλα
Al,Zn
Σε ειδικά καλούπια γραφίτη μπορεί να
χυτευτούν χάλυβες

Χύτευση υπό πίεση (Pressure Die casting)

ς

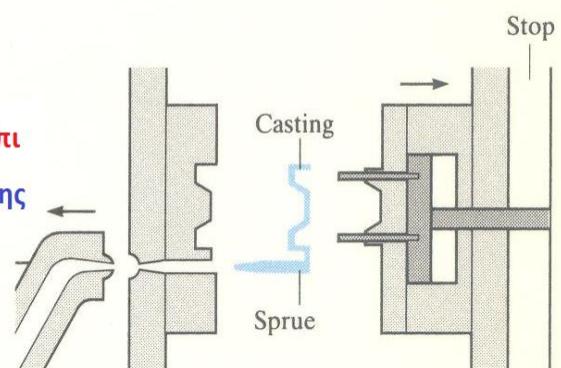

Χύτευση υπό πίεση σε μη θερμαινόμενο(ψυχρό) καλούπι

Το τηγμένο μέταλλο ωθείται στο μη θερμαινόμενο καλούπι με κατάλληλο έμβολο.
Το υλικό στεραιοποιείται ταχύτητα <1s
Υφή επιφάνειας καλή
Το κόστος ποικίλει

Χύτευση υπό πίεση σε θερμαινόμενο καλούπι

Το τηγμένο μέταλλο ωθείται από το χωρό τηξης τήξης με κατάλληλη διάταξη στο θερμαινόμενο καλούπι
Η μεθόδος ενδεικνυται για μεταλλο με χαμηλό σημείο τήξεως
Υφή επιφάνειας καλή

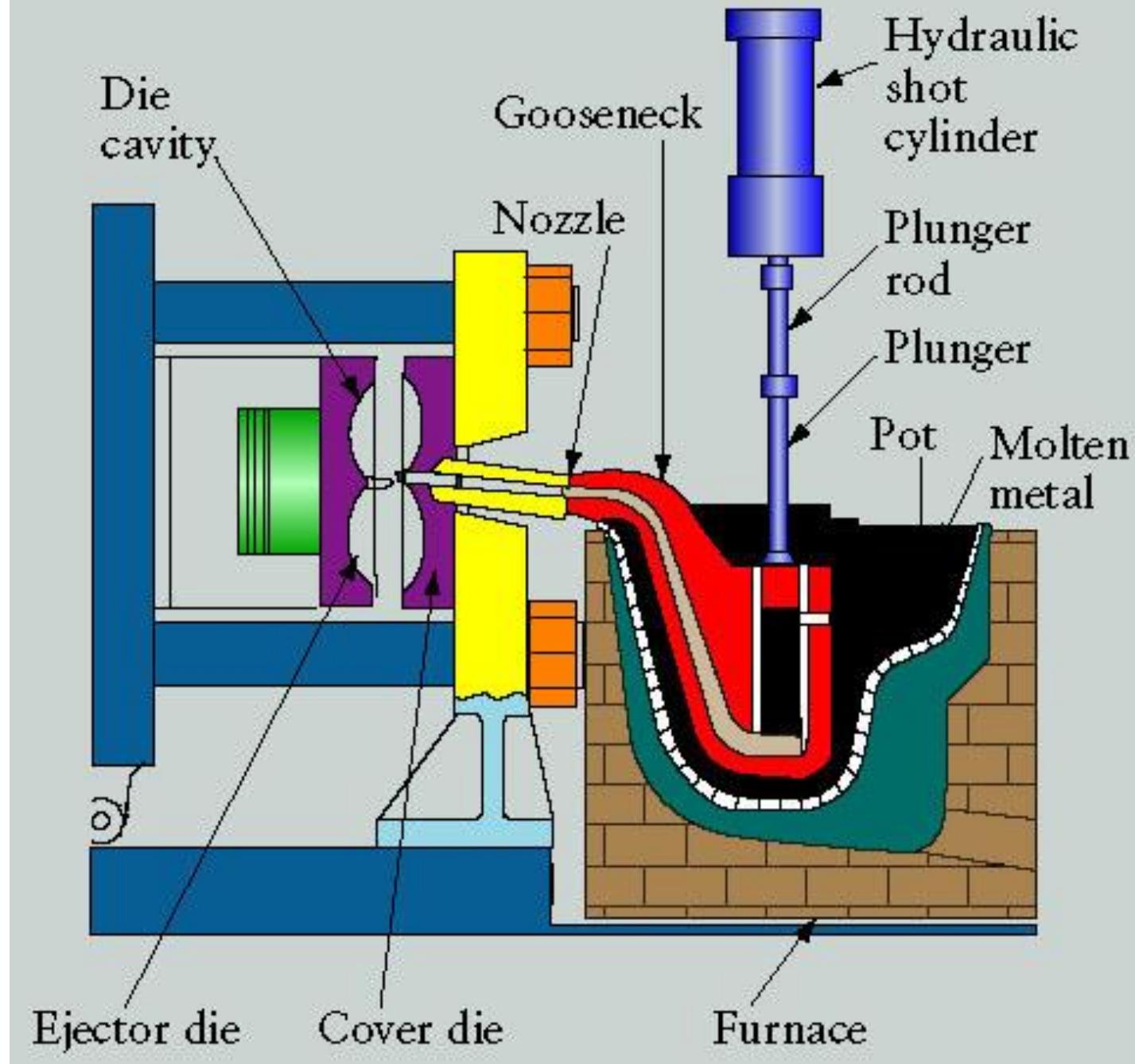

Χύτευση σε μεταλλικά καλούπια υπό πίεση

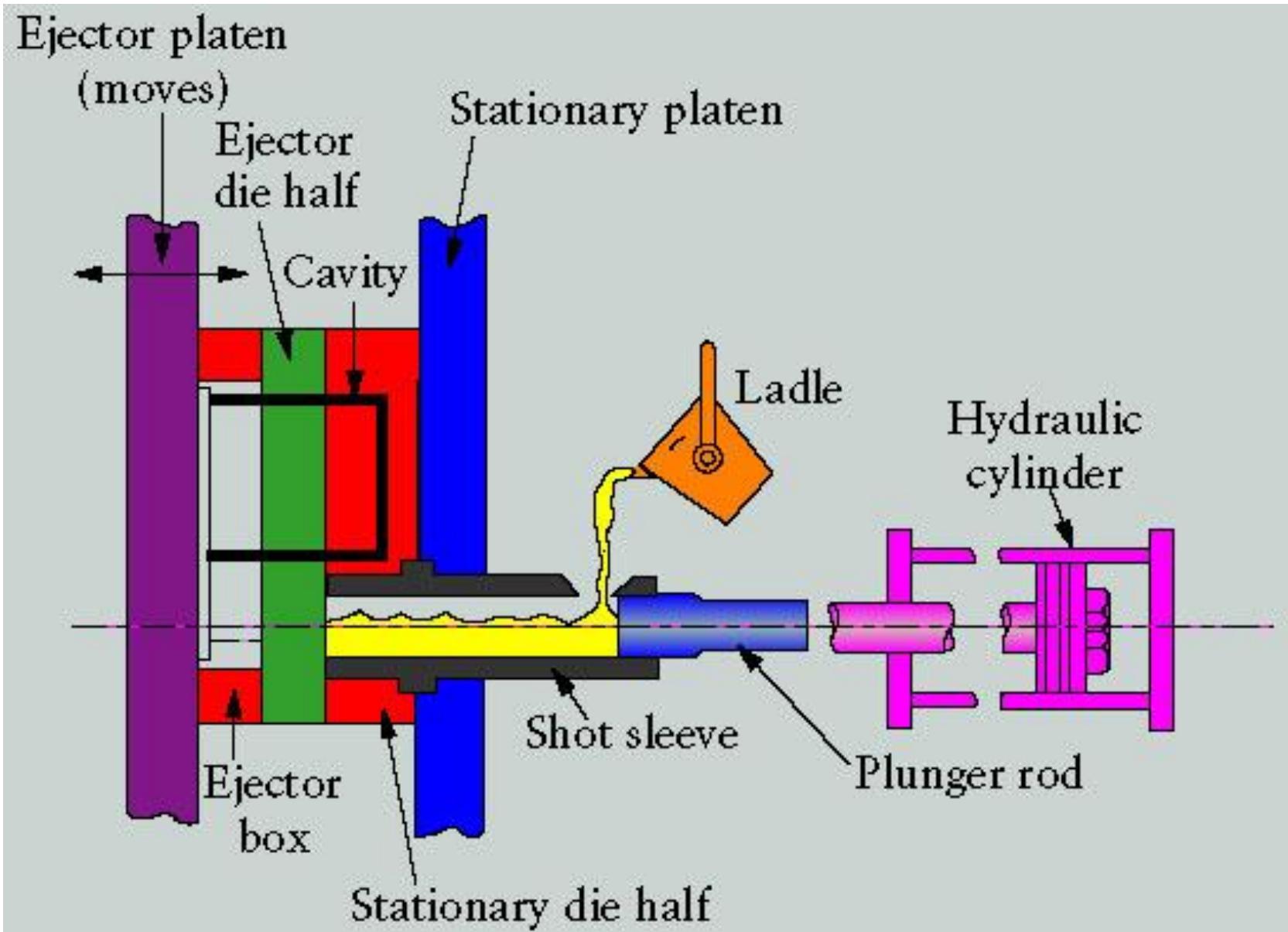
Το καλούπι διαρκεί για 100000 κομμάτια
Πίεση 2000-3000psi

Die Casting: Hot-Chamber Process: zinc alloys

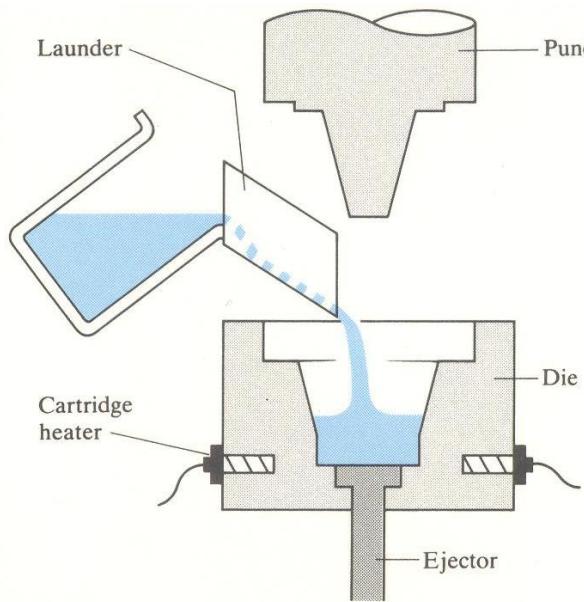
Die Casting: Cold-Chamber Process: aluminum alloys

Die casting

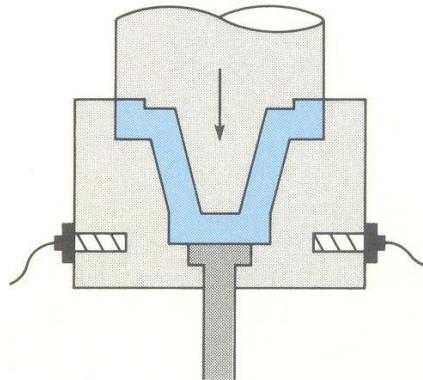

Χύτευση με συμπίεση (Squeeze casting)

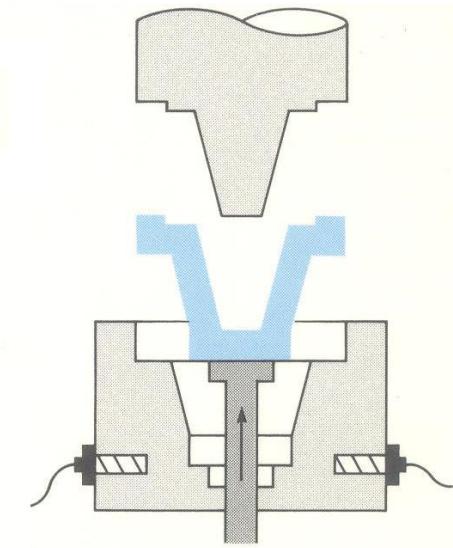
Stage 1

Το προθερμασμένο καλούπι τοποθετείται σε υδραυλική πρέσσα και καλύπτεται με καταλληλό αντιδραστήριο πχ γραφίτη. Ακριβής ποσότηταυγρού μετάλλου τοποθετείται στο καλούπι.

Stage 2

Το ελεύθερο τμήμα του καλουπιού τοποθετείται εντός του στθερού τμήματος και πιέζεται μέχρι την πλήρη εφαρμογή και παραμενουν στη θεση συμπίεσης μεχρι τη στερεοποίηση του υλικού

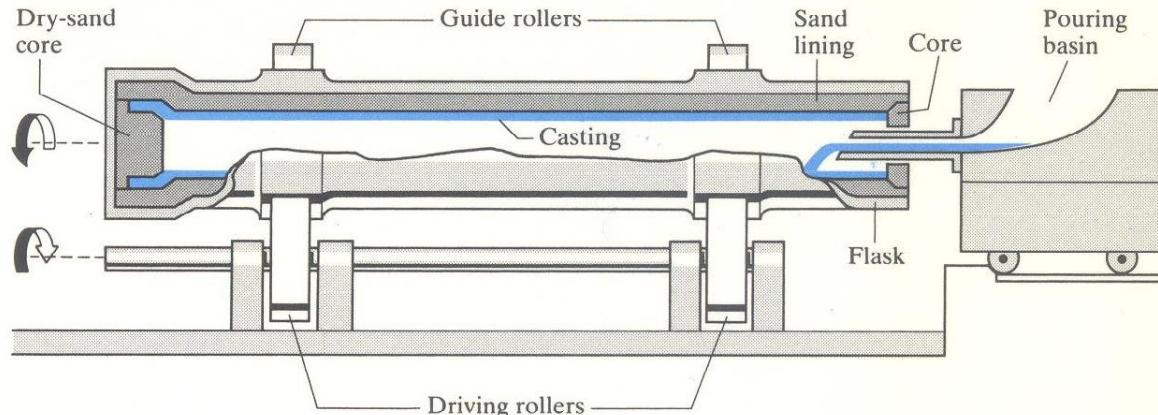
Stage 3

Απομάκρυνση του κινητού τμήματος του καλουπιού. Ο εξολκέας ωθεί το χύτευμα προς τα έξω.

- Ελαφρά μέταλλα και μη πυρίμαχα
- Υφή της επιφάνειας καλή
- Χαμηλό πορώδες και λεπτόκοκκη δομή λόγω της συμπίεσης
- Υψηλό κόστος λόγω πολυπλοκότητας και απαιτούμενης ακρίβειας λειτουργίας

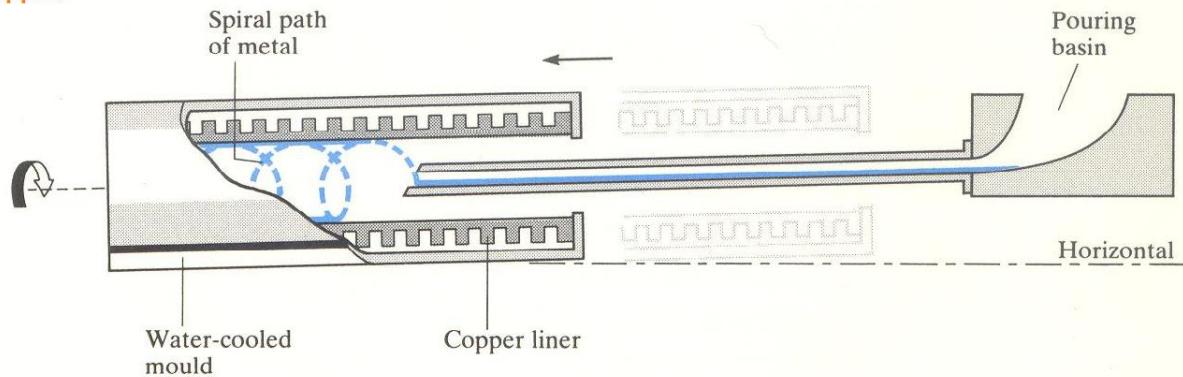
Φυγοκεντρική χύτευση (Centrifugal casting)

Το λειωμένο μέταλλο εισαγεται σε κυλινδρικό χαλύβδινο καλούπι που φέρει επένδυση από χαλκό ή άμμο με συνδετική ύλη. Το καλούπι περιστρέφεται γύρω από το μεγάλο άξονα του κατανεμοντας το λειωμένο μέταλλο στην εσωτερική του επιφάνεια. Χρησιμοποιείται για τη χύτευση σωλήνων χωρίς τη χρήση πυρήνα

Sand mould casting

χύτευση σε καλούπι άμμου

Metal mould casting

χύτευση σε μεταλλικό καλούπι

- Εφαρμόζεται στα μέταλλα που δεν είναι πυρίμαχα
- Το πορώδες και μη μεταλλικές προσμείξεις μετακινούνται προς την εσωτερική επιφάνεια λόγω της χαμηλής πυκνότητας τους και δίνουν πολύ καλή εξωτερική επιφάνεια
- Κόστος σχετικά χαμηλό

Σύγκριση μεθόδων χύτευσης

Process	Cost *			Production rate (Pc/hr)
	Die	Equipment	Labor	
Sand	L	L	L-M	<20
Shell-mold	L-M	M-H	L-M	<50
Plaster	L-M	M	M-H	<10
Investment	M-H	L-M	H	<1000
Permanent mold	M	M	L-M	<60
Die	H	H	L-M	<200
Centrifugal	M	H	L-M	<50

* L, low; M, medium; H, high.

Σύγκριση μεθόδων χύτευσης

Χύτευση σε καλούπια άμμου (Sand Casting)

- Εργαλεία και τον εξοπλισμό κόστος είναι χαμηλό
- Άμεσο εργατικό κόστος είναι υψηλό
- Χρησιμοποίησης υλικού είναι χαμηλή
- Κόστος κατεργασίας για ολοκλήρωση του προϊόντος μπορεί να είναι ψηλό
- Ανοχές 0,7-2mm

Χύτευση σε καλούπια επένδυσης (Investment casting)

- Κόστος εξοπλισμού μέτριο ανάλογα με την πολυπλοκότητα
- Το κόστος εξοπλισμού είναι χαμηλό
- Άμεσο εργατικό κόστος είναι υψηλό
- Το κόστος των υλικών είναι χαμηλό
- Ανοχές 0,08-0,2mm

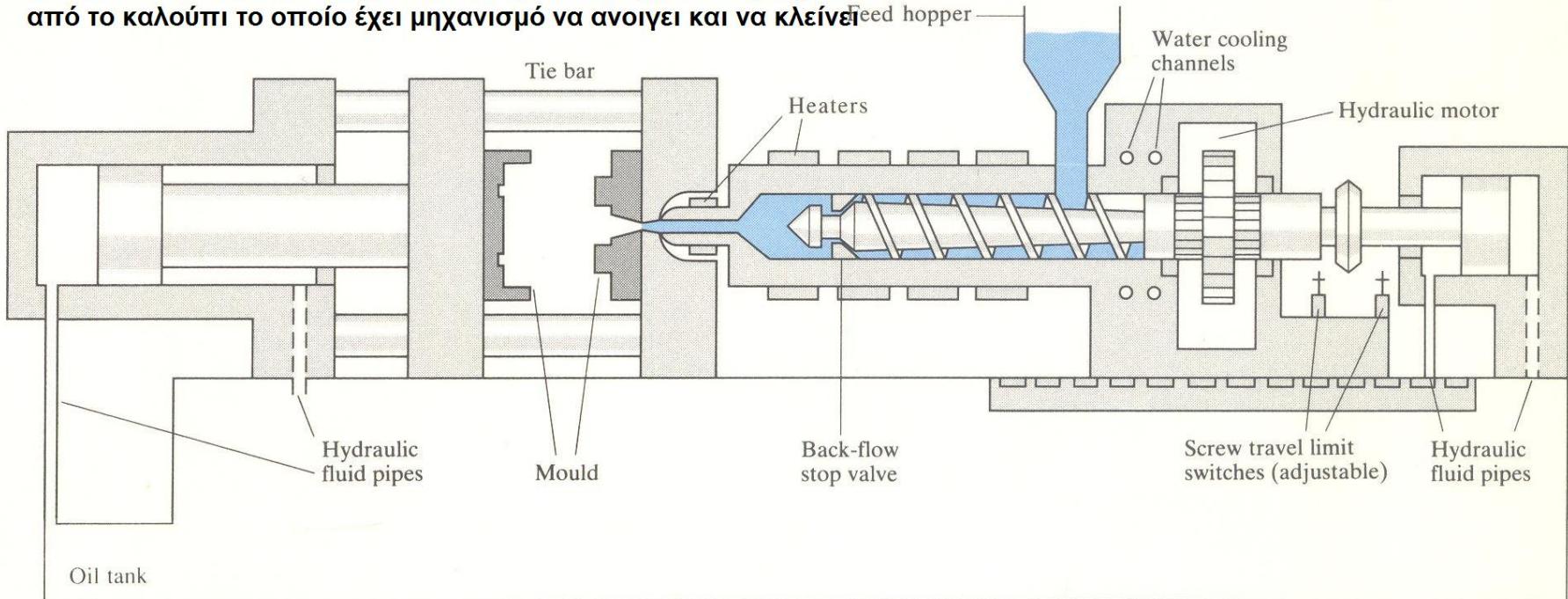
Χύτευση σε καλούπια υπό πίεση (Die Casting)

- Κόστος εξοπλισμού είναι υψηλό
- Το άμεσο εργατικό κόστος είναι χαμηλό έως μέτριο
- Χρησιμοποίησης υλικού είναι υψηλή
- Ανοχές 0,08-0,6mm

Μορφοποίηση πλαστικών με χύτευση

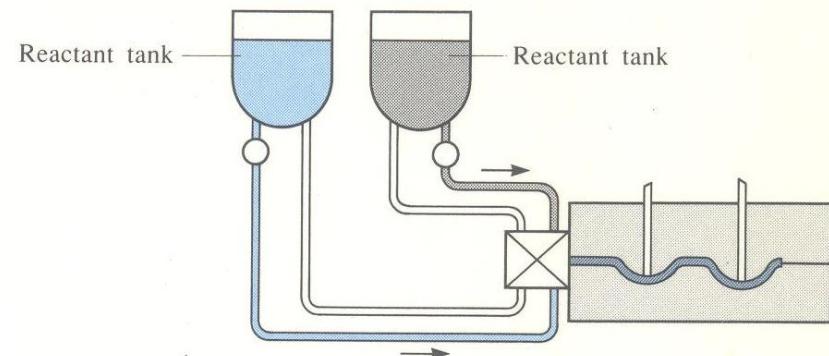
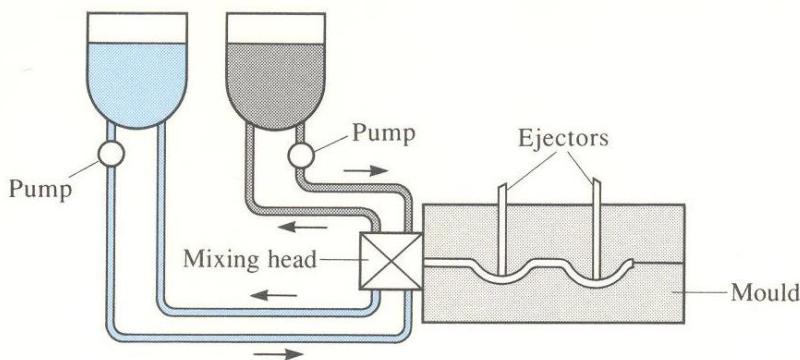
Χύτευση με έγχυση (Injection moulding)

Λειωμένο πολυμερές (πλαστικό) ωθείται με μεγάλη πίεση σε μεταλλικό καλούπι .Το πλαστικό στεραιοπιείται υπό πίεση και απομακρύνεται από το καλούπι το οποίο έχει μηχανισμό να ανοιγει και να κλείνεται

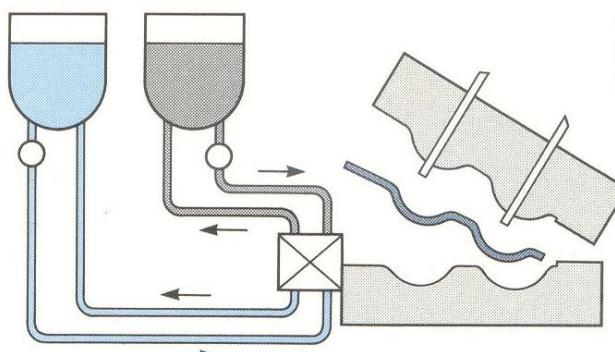
- Εφαρμόζεται στα θερμοπλαστικά , ελαστικά στα θερμοσκληραίνομενα, και τα σύνθετα (composites)
- Ποιότητα καλή σε σχέση με την μεγάλη ταχύτητα της μεθόδου
- Κόστος υψηλό λόγω κόστους του εξοπλισμού

Χύτευση με έγχυση και αντίδραση (Reaction injection moulding)

Στη στάσιμη κατάσταση το σύστημα δίνει τη δυνατότητα κυκλοφορίας των αντιδραστηρίων χωρίς αναμειξη

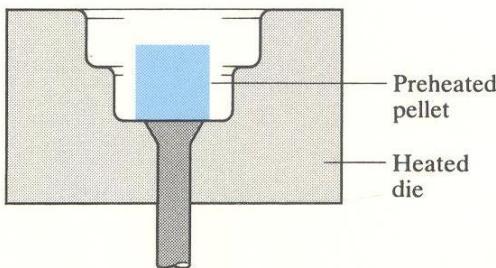
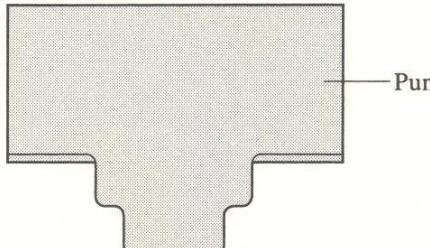
Εφαρμόζεται σε πλαστικά και σε πλαστικές μήτρες σύνθετων υλικών Η ποιότητα ποικίλει

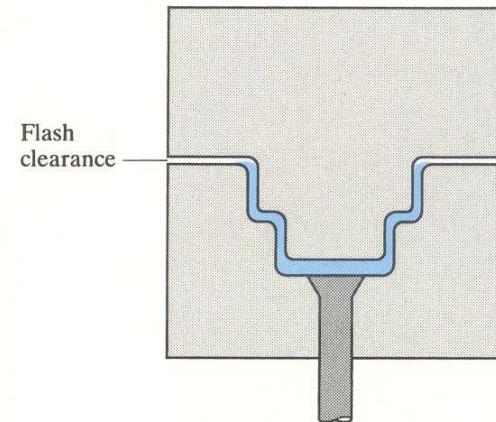
Μετά το χρόνο αντίδρασης το Καλούπι ανοίγει και το εξαρτημα παραλαμβάνεται

Η κεφαλή ανάμειξης ανοιγει και τα αντιδραστήρια αναμειγνύονται και το μίγμα εισάγεται στο καλούπι με μεγάλη ταχύτητα. Η κεφαλή ανάμειξης κλεινει οταν το καλούπι γεμίσει

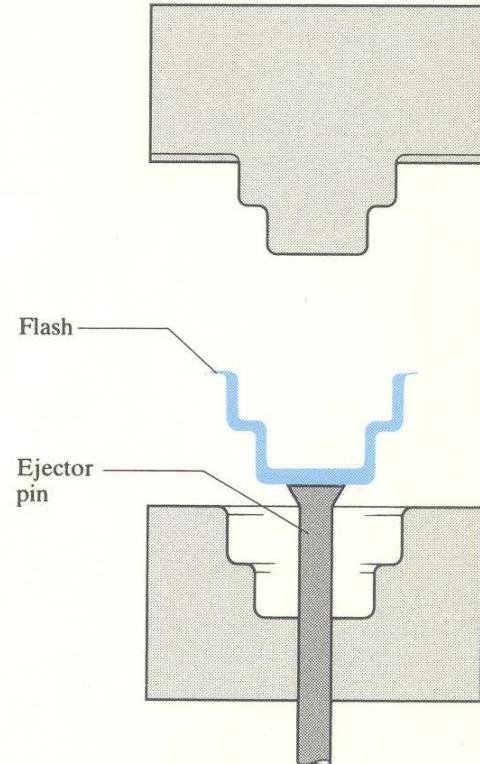
Μορφοποίηση με συμπίεση Compression moulding

Προθερμασμένο υλικό τοποθετείται σε θερμαινόμενο καλούπι

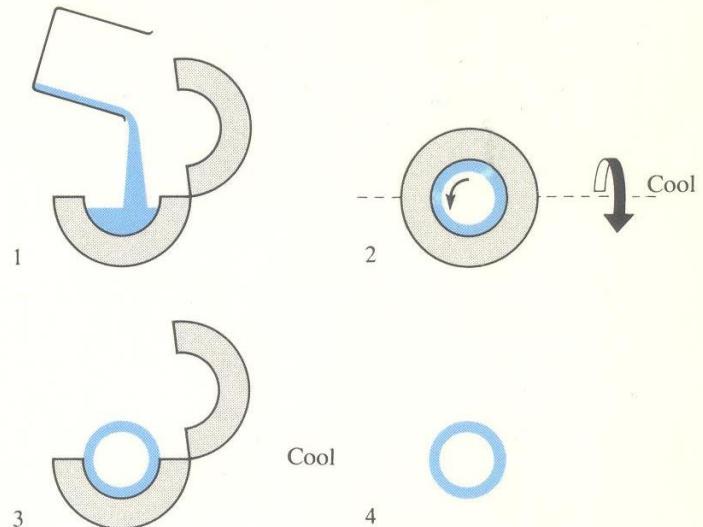
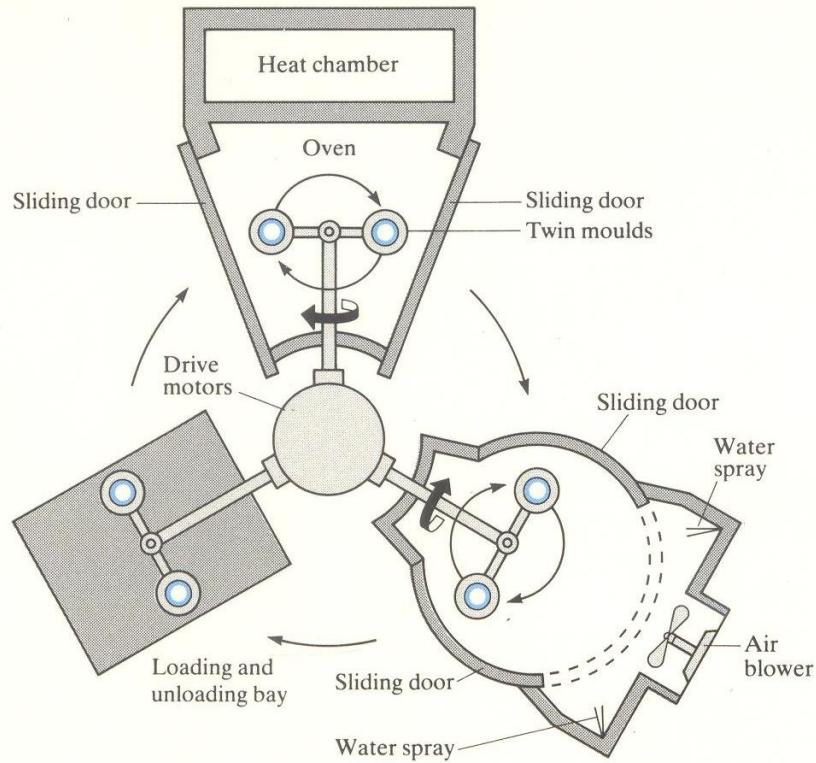
Το καλούπι κλείνει με πίεση και παραμενει κλειστο υπό πίεση μεχρι να μορφοποιηθεί το υλικό

Το καλούπι ψύχεται πριν από την απομάκρυνση του μορφοποιημένου υλικού

- **Καλούπι μόνιμο ,μεταλλικό**
- **Μέθοδος κατάλληλη για θερμοπλαστικά , θερμοσκληρανόμενα ,και πλαστικές μήτρες σύνθετων**
- **Η ποιότητα εξαρτάται από το χειρισμό της μεθόδου**
- **Κόστος σχετικά χαμηλό**

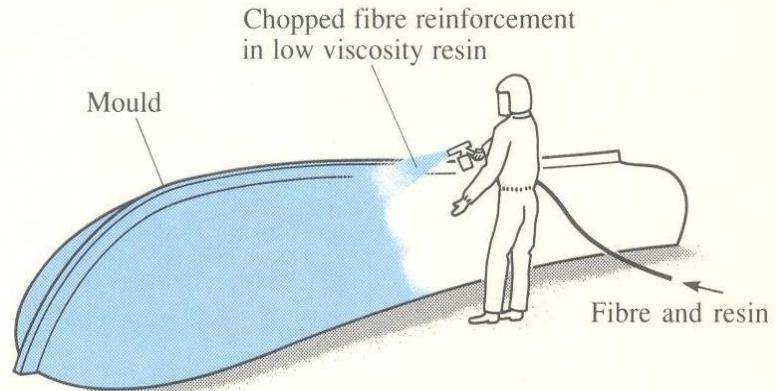
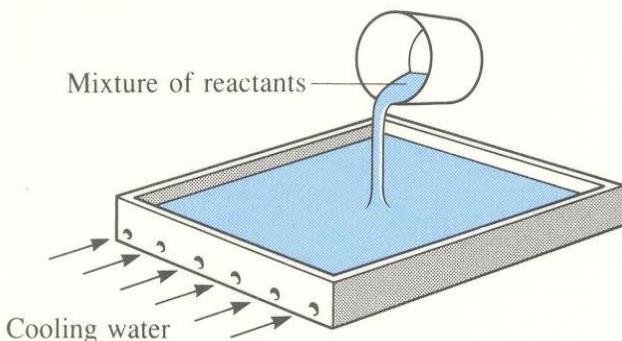
Περιστροφική μορφοποίηση (Rotational Moulding)

1. Προστίθεται μετρημένη ποσότητα πολυμερούς στο καλούπι
2. Κλείνουμε το καλούπι και το περιστρέφουμε ως προς δύο ή περισσότερους άξονες σε θερμαινόμενο θάλαμο
3. Ψυχούμε και ανοίγουμε το καλούπι
4. Απομακρύνουμε το προϊόν

- Η μέθοδος εφαρμόζεται κυρίως για θερμοπλαστικά
- Χύτευση δοχείων και προϊόντων που περιέχουν οπές
- Κόστος χαμηλό, Ποιότητα καλή

Χύτευση μονομερών σε ανοικτά καλούπια (monomer casting)

Monomer casting

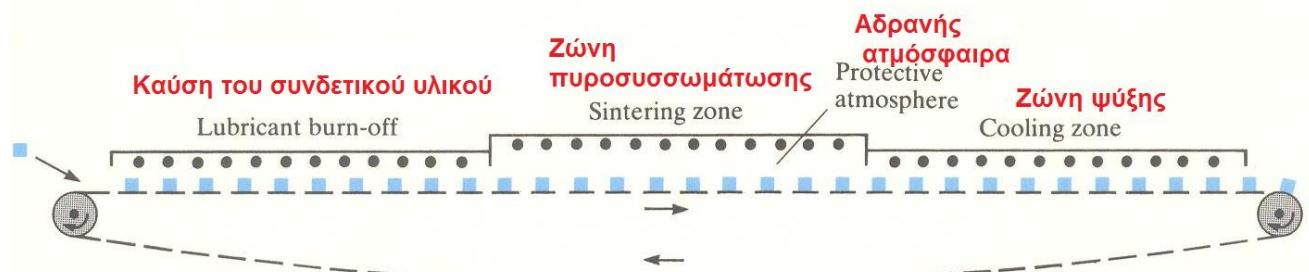
Μίγμα αντιρδώντων μονομερών αναμειγγύονται
και τοποθετούνται υπό ψύξη στο καλούπι.
Εφαρμοζεται για την παραγωγή φύλλων
πολυμεσοίν πλικίν

Contact moulding

Παραγωγή πολυστρωματικών
σύνθετων (composites) πολυμερών
υλικών

Μορφοποίηση δύστηκτων μέταλλων και κεραμικών

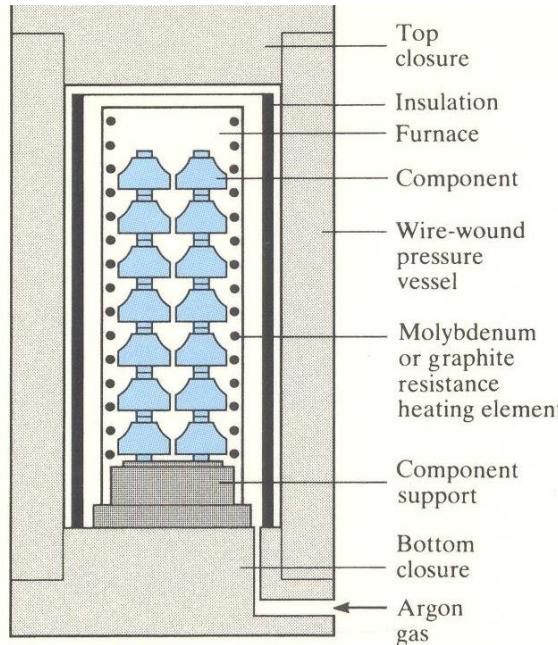
Μονοαξονική συμπίεση και πυροσυσσωμάτωση (Pressing and Sintering)

Sintering operation Διεργασία πυροσυσσωμάτωσης

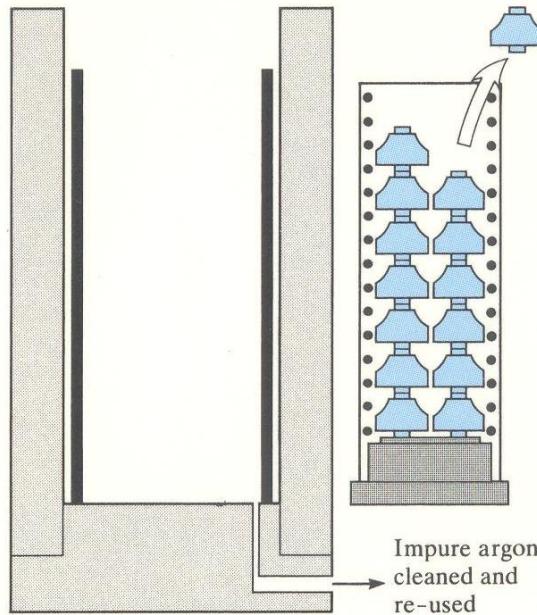
- Εφαρμόζεται σε όλα τα μέταλλα ιδίως στα δύστηκτα και τα κεραμικά υλικά
- Τρισδιάστατα σχήματα χωρίς εσοχές με γωνίες
- Κόστος υψηλό ιδιαίτερα αν η μέθοδος είναι αυτοματοποιημένη

Ισοστατική συμπίεση (Isostatic pressure)

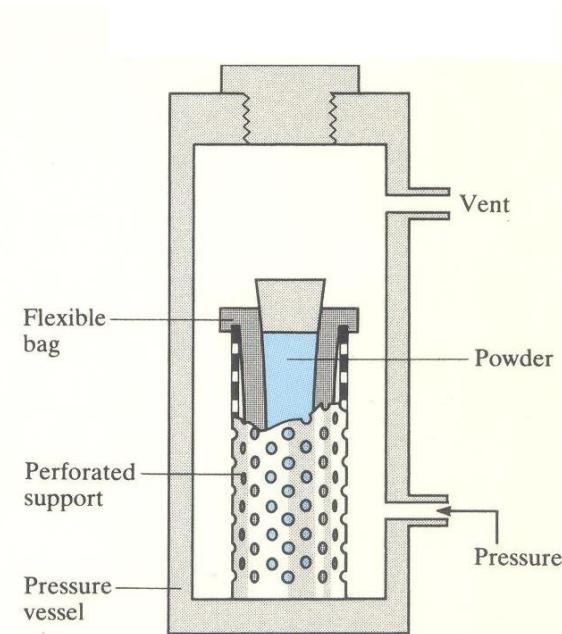

Hot Isostatic pressing HIP
Θερμή ισοστατική συμπίεση

1. Τα καλούπια των εξαρτημάτων γεμάτα με σκόνη του υλικού τοποθετούνται εντός θερμαινόμενου συστήματος ισοστατικής πίεσης.
Η συμπίεση και η θέρμανση γίνονται ταυτόχρονα

2. Ψύξη, Απευλευθέρωση του αδρανούς αερίου(καθαρισμός και ανακύκλωση). Απομάκρυνση των εξαρτημάτων από το φούρνο

Cold isostatic pressing (CIP)

Ψυχρή ισοστατική πίεση
Το υλικό τοποθετείται σε κατάλληλο για ισοστατική συμπίεση καλούπι και συμπιεζεται χωρις θέρμανση.
Ακολουθεί η διεργασία sintering

Ισοστατική συμπίεση: Η σκόνη του υλικού τοποθετείται σε παραμορφώσιμο καλούπι και υποβάλλεται σε υδροστατική συμπίεση

Παραγωγή σκόνης μετάλλου

- Κατάτμηση του μέταλλου σε ειδικά τριβεία. Εφαρμόζεται στα εύθραυστα μέταλλα
- Διοχέτευση αδρανούς αερίου υπό πίεση μέσω υγρού μετάλλου
- Ηλεκτρολυτική απόθεση(σπογγώδης απόθεση)
- Αναγωγή οξειδίων με υδρογόνο ή μονοξείδιο του άνθρακα. Εφαρμόζεται σε δύστηκτα μέταλλα W, Mo,Ni,Co ,και άλλα
- Διάσπαση καρβονυλικών ενώσεων μετάλλων
(ενώσεις μετάλλου με μονοξείδιο του άνθρακα)

Κονιομεταλλουργία (powder metallurgy)

**Μια σπουδαία τεχνική για τη σχηματοποίηση
μετάλλων και προηγμένων κεραμικών**

Εφαρμογές της κονιομεταλλουργίας

- Μορφοποίηση δύστηκτων μετάλλων(π.χ W,Mo,Ta,Nb κλπ
- Παραγωγή κραμάτων κατάλληλων για ηλεκτρικές επαφές
- Παραγωγή πορωδών κραμάτων για αυτολυπαινόμενα έδρανα
- Μορφοποίηση καθαρών μετάλλων
- Μεταλλα ή κραματα που χυτεύονται ή υφίστανται κατεργασία δυσκολία π.χ κράματα Fe, Co ,Al, Ni και Cu
- Κατασκευή σκληρών εξαρτημάτων πολύπλοκων σχημάτων
- Παραγωγή σκληρομετάλλων(hard metalls)

Σκληρομέταλλα

- Είναι κράματα καρβιδίων σκληρών μετάλλων π.χ W,Ti,Ta,Nb με Co,Ni.
- Χρησιμοποιούνται σε εργαλεία κοπής και πλεονεκτούν έναντι των χαλύβων εργαλείων και ταχυχάλυβων. Διατηρούν τη σκληρότητα τους σε υψηλές θερμοκρασίες και υψηλές ταχύτητες.

Διάγραμμα ροής διεργασιών παραγωγής σκληρομετάλλων

Παραγωγή σκόνης
W,Co.

Με αναγωγή οξειδίων
τους με Υδρογόνο

Σχηματισμός
καρβιδίων W ,Co
Θέρμανση : (C+W) και
(Co+C) σε αδρανή
ατμόσφαιρα

Ανάμειξη καρβιδίων
,W,Co, με σκόνη Τα ή Ni
και συνδετική ρητίνη

Γέμισμα των καλουπιών
και ισοστατική συμπίεση
 $P=40\text{Kp/mm}^2$

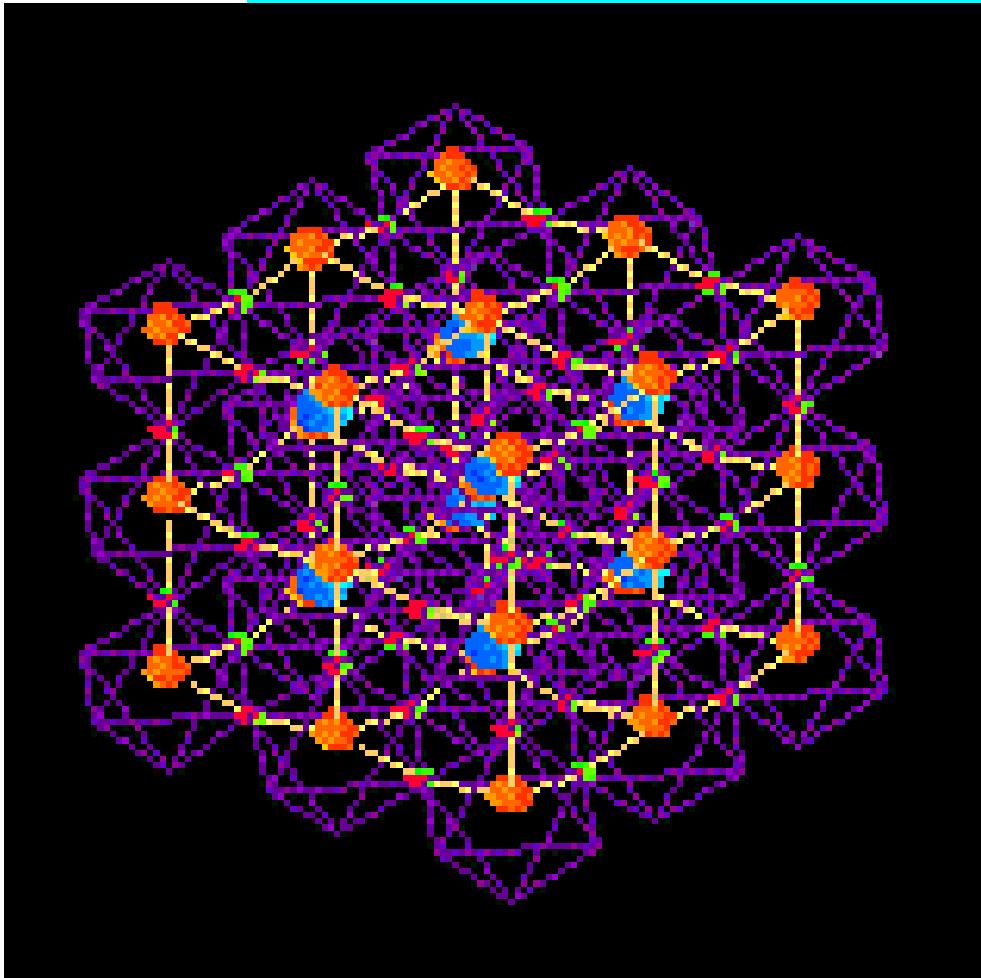
Sintering 1300-1500 °C
και αδρανή ατμόσφαιρα

Προϊόν- τελικές
κατεργασίες-χρήση

Πριν από 13 εβδομάδες
διδασκαλίας.....

Επιστήμη των Υλικών Ένας συναρπαστικός κόσμος!

Καλώς ήλθατε
στο συναρπαστικό
κόσμο
της Επιστήμης &
Τεχνολογίας των
Υλικών !

Το ταξίδι στον κόσμο των υλικών μέσα από το μάθημα αυτό τέλειωσε σήμερα.

Αν μελετήσετε σωστά θα αποκτήσετε τις βασικές γνώσεις για να το συνεχίσετε μόνοι σας όταν σας χρειάζετε.....

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!!